

SAGREGISTER

Udarbejdet af KIRSTEN WEBER-ANDERSEN.

En stjerne * efter sidetallet angiver, at den pågældende genstand er afbildet. Forsvundne genstande er kun registreret, hvor de skønnes at have interesse.

Abbedhue. 64*.

Abbedstav. †64.

Akvamanile. 223.

Alterborde. *Romanske.* Af munkesten: 1286*; af munkesten og kridt: 1318; ukendt materiale: †142. — *Middelalderlige.* Af munkesten: 217, 344*, 396, 422, 600, 778, 830, 840, 955, 1038, 1136?, 1152, 1207, 1225?; af munkesten og kridt: 1277 (forhøjelse af ældre); af munkesten og kamp: 310, 376, 473; af kridt: 1277; af granitkvadre og marksten: 412; af ukendt materiale: 273, 298, 488, 520, 554, 578?, 587?, 928, 1028, †1066, 1113?, 1304?, †1384, †1436. — *Eftermiddelalderlige.* Af mursten: 183 (1847), 912 (1851); af træ: 566, 624, 693, 1253, 1436. — *Uvis alder.* Af munkesten: 537, 681, 720, 1094; ukendt materiale: 988, 1124, 1164, 1176, 1467.

Alterbordsforsider. 1. **Snedkerarbejder.** 1550—1600: 320, 376*, (†)767, 830*, 840. — 1600'rne: 1286 (1603); 102, 217, 273, 360, 367, 436, 554, 778, 1278, 1318*, 1330 (dele af prædikestol). — *Renaissance:* 334, 423, (†)504, 1164, 1225.

Mestre, se: snedkere og billedskærere.

2. **Malede.** 1600'rne: 102* (1633), 1318* (1635); *udat.*: 779, 1436. — *Uvis alder:* †142?. — *Mestre,* se: malere og stafferere.

— *Oversigt:* s. 1590.

Alterbøger. 792, 901 (1550), 107 (1639), 107 (1730, bind), 605 (1765), 223 (1768), 780 (1802); *uvis alder:* †1256. — *Beslag:* 188 (1689), 144 (1747), 187 (1766). — *Mester:* Christopher Jonsen 144 (1747).

Alterdiske. *Sølv.* 1350—1400: 186, 524, 747, 901*. — *Sengotisk:* 1347?. — 1550—1600: 1440 (1570), 684 (1593); 1057. — 1600'rne: 1126 (1600?), 61 (1603), 724 (1604), 248 (1610), 1468 (1625), 1137 (1658?), 874, 890, 976 (1662), 579, 1178 (1663), 862 (1668?), 1305 (1672), 539 (1676), 398 (1682), 963 (1690), 437 (1693?), 602 (1696), 556, 645 (1697), 361 (1698?), 275 (1699); *udat.:* 222, 321, 589, 669?, 823?, 830, 942, 1029?, 1066. — 1700'rne: 1320 (1700), 956 (1700?), 626 (1701), 1154, 1278 (1710), 1452 (1712), 912 (1713), 445 (1719), 1399 (1721), 459 (1724), 1113 (1735?), 1198 (1735), 695 (1737), 346 (1738?), 655 (1744), 248, 1340, 1428 (1746), 105 (1752), 1210 (1753), 490 (1755), 1014 (1758), 1409 (1759?), 300, 813 (1764), 163 (1769), 990 (1799); *udat.:* 61, 185, 505. — *Efter 1800:* 710 (1804), 144, 311, 369 (1831), 746, 758, 768 (1842), 1363 (1843?); *udat.:* 842, 890. — *Uvis alder:* 423, 475, 1014, 1039, 1106, 1165, 1331, 1386, 1419.

Mestre, se: guldsmede.

Alterduge. †1176 (1575), 103 (1826); †56 (to).

Altergangstavle. 605.

Alterhelgener, se: værnehelgener.

Alterkalke (se også: sygekalke). *Sølv.* 1300'rne: 186*, 523*, †842, 1228*. — 1400'rne: †163 (1466); *udat.:* 60*, 746*, 900*. — 1500—1550: 221*, 1066, 1268, 1373*, 1452. — 1550—1600: 1439* (1570), 1084 (1587), 346* (1591), 682*, 1077*

(1593); *udat.*: 556, 602*, 1039, 1057*, 1165, 1409. — 1600—1650: 1126 (1600), 61* (1603), 723* (1604), 768* (1609), 248* (1610), 1468 (1625), 1373* (1627?); *udat.*: 320, 669?, 1048. — 1650—1700: 1256 (1653), 956* (1657), 1137 (1658), 890, 975 (1662), 579, 929, 1106, 1177 (1663), 861 (1668), 1305 (1672), 1210 (1673), 539* (1676), 398 (1682), 625 (1686), 963 (1690), 1452 (1691?), 423 (1692), 437 (1693), 1165 (1694?), 602* (1695), 644 (1697), 360* (1698), 275, 474 (1699); *udat.*: 221*, 474?, 568, 588, 1029?, 1399. — 1700'rne: 830, 1320 (1700), 1331 (1702), 874 (1704), 1153, 1278 (1710), 912 (1713), 445 (1719), 459 (1724), 1305 (1733), 1113, 1198 (1735), 976 (1736), 694 (1737), 346* (1738), 655 (1744), 248*, 1340 (1746), 105* (1754), 489 (1755), 61* (1756), 379 (1761), 300, 812 (1764), 163* (1769), 823 (1779), 1094 (1785), 990 (1799); *udat.*: 185, 723*?, 1288, 1468. — *Efter* 1800: 710 (1804), 1126 (1805?), 1113 (1809?), 1014 (1825), 1154 (1829?), 143, 310*, 369 (1831), 841 (1838), 335, 505 (1841), 746, 757, 768*, 1419 (1842), 1362* (1843?), 1278, 1409 (1846?); *udat.*: 669, 683*, 862, 1428.

Mestre, se: guldsmede.

Alterkander. *Sølv*. 1593: 186*, (†)222. — 1600'rne: 62* (1606), 957 (1668), 275 (1674), 105*, 222* (1692), 144 (1693); *udat.*: 913*. — 1700'rne: 1228 (1729), 1468 (1738), 814 (1764), 990 (1799). — 1800'rne: 186, 957 (1836), 1452 (1844), 1440 (1845). — *Porcelæn*. 1835—1850: 556, 579, 589, 626, 645, 875. — *Glas med sølvlag*: 751 (1764).

Mestre, se: guldsmede.

Alterklæder. (*Alteromhæng*). 1500'rne: †218 (1553); *udat.*: 56, 600, †788, †988. — 1600'rne: †988 (1633), †504 (1637), 600 (1642), †183 (1648), †274, †1197 (1655), †1384 (1660), †1467 (1672?), †1176 (1676), †458 (1677), †1226 (1679, to), †1330 (1680), †1164 (1682), (†)56 (1687), †183, †768 (1689), †1318 (1690), †975, †1124 (1697), †751, †1362 (1698); *udat.*: 218, †988, †1384. — 1700'rne: †1287 (1705), †975 (1708), †218 (1715), †183, 218, †344 (1719), †1330 (1720), †274 (1723), †1278

(1726), †1152, †1436 (1728), †1267, †1408 (1729), †1467 (1741), †56 (1743), †1418 (1747), †142, †668 (1748), †1124 (1750), †898 (1753), †56 (1756), †1164, †1451 (1759), †1408 (1764), †1124, †1136, †1318, †1384 (1766), †142 (1777), †56 (1778), (†)274, †1113 (1779), †161 (1783); *udat.*: †344, †504. — 1800—1850: †488 (1816), †624 (1817), †1340 (1819), †376 (1821), †939 (1821?), †142, †873 (1832), 720 (1840); *udat.*: †488, †587. — *Udaterede*. *Nævnt* 1525—1600: †161, †251, †1362. — *Nævnt* 1600—1650: †56 (to), †183 (to). — *Nævnt* 1650—1700: †102, †161, †218, †274, †444, †458, †473, †522, †537 (to), †554, †566, †587, †872, †975, †1014, †1197, †1362, †1398, †1427. — *Nævnt* 1700—1750: †142 (tre), †218, †668, †889, †898, †1014, †1113 (to), †1136, †1176, †1207, †1226, †1254, †1330, †1372, †1384, †1427, †1451 (to). — *Nævnt* 1750—1800: †102, †161, †872, †1028, †1038, †1094, †1427. — *Nævnt* 1800—1850: †360, †368, †444, †600, †822, †1164.

Mestre, se: perlestikkere.

Alterskranker. 1600'rne. *Jern*: 64 (1698). *Træ*: 1138 (1693). — 1700'rne. *Jern*: 958 (1702), 164 (1749). *Træ*: 1198 (1706), 1288 (1715), 1420 (1721), 1230 (1732?). — 1800'rne. *Jern*: 301, 311, 322, 347, 475, 506, 626. *Træ*: 378 (1827), 1410 (1832?); *udat.*: 188, 580, 769, 830.

Mestre, se: smede, snedkere og urmagere.

Alterstager. *Gotiske*. *Malm*: 336*. *Sengotiske*. *Malm*: 223* (1501); *udat.*: 62, 276, 361*, 369*, 379*, 423, 446*, 460*, 568, 645, 656*, 758*, 814, 830, 875, 964?, 1077, 1126?, 1138, 1165*, 1198, 1269, 1278, 1305. — 1550—1600. *Malm*: 1399* (1564), 1341 (1583?), 248* (1592); *udat.*: 556, 710, 748, 792, 842, 942, 942, 1178*, 1210, 1229*, 1452. — 1600'rne. *Malm*: 1409 (1605), 769 (1613), 589* (1616), 990 (1617), 106* (1631), 1114 (1634), 62 (1643), 1154 (1653?), 823 (1655?), 958* (1656), 145* (1685), 1363 (1689), 863 (1692), 187 (1697); *udat.*: (†)144, 164*, 301*, 311, 321*, 399, 412*, 437*, 490, 506, 524, 539, 604, 669, 684, 695, 725, 780*, 930, 976,

1015, 1029, 1039, 1049, 1057, 1067, 1085, 1106, 1256, 1288, 1320, 1332, 1374, 1386, 1428, 1440. Kobber: 107*. Messingblik: 347* (1630), 579* (1673); *udat.*: 976*, 1470*. — 1700'rne. Malm: 891 (1700), 914 (1704), 1095 (1737), 490 (1766); *udat.*: 626*. — *Med mester- eller bomærker*: 107, 187, 1178*.

Mestre, se: gjortlere.

Altertavler. 1. Træskærerarbejder.

Senromanske. *Løse figurer*: 687*, 1255*. — *Gotiske*: †437 (1517); *udat.*: 58 (to), 58*, 142*, 567, 600*, 642*, 720*, 789*, †889, 898*, 939*, †1048, †1076, †1126, 1177, 1208*, 1254*, †1267, †1319?, †1428, 1434*. — *Løse figurer og relieffer*: 163*, 459*, 580*, 606, 687*, 713, 1136*, 1137*, 1157*, †1210, 1227, 1256* (to), 1267*, 1419. — 1550—1600. Fløjaltertavler: 522, 1372 (1573). *Katekismustavler*: †389? (1582), †346? (1584), 1038 (1589), 655 (1592); *udat.*: 360*, 368*, 377, 682, 694, 709, 1028, 1056, †1152, †1278?, †1408. *Andre*: 790* (1588), †1468 (1591), 587 (1595), 1340 (1598); *udat.*: 298*, 554, 578*, 840, 1014. — 1600—1650: 721*, 988 (1610), 1084, 1318* (1616), 1304 (1617), 274* (1618), 1226* (1633), 1176 (1637), 1330 (1642), 745* (1643); *udat.*: 57*, 161*, 218*, 320*, 334*, 344*, 396*, 423*, 473*, 488*, 537*, 779*, 873*, 928*, 929*, 946*, 1047, 1094, 1105, 1125*, †1066, 1136*, (†)1153, 1164, 1287, 1384*, 1436. — 1650—1700: 1197* (1652), 103* (1657), 768 (1689?), 183* (1693); *udat.*: 522*, 751, 860*, 1418. — 1700'rne: 1208* (1703), 1254 (1733), 444 (1749), 1451 (1764); *udat.*: 489*, 602*, 722*, 912*, 962*, †1153. — 1800'rne: 624 (1805), 1076 (1825), 1408 (1832), 889 (1836), 504* (1841), 1113 (1848), †1153 (1849); *udat.*: 642, 757, 830, 1267, 1468.

Mestre, se: snedkere og billedskærere. — *Oversigt*: s. 1586, 1590.

2. Alabastarbejder. *O*. 1425: 1398. — *Uvis alder*: †912. — *Mester*: Johannes Junge? 1398. — *Overstgt*: s. 1583.

3. Malerier. *Gotiske*. På træ: †1048 (1415); *udat.*: 58*, 143, 248*, 567*, 602, 644, 644*, 655, 900*, 940, †940, †1076, 1177, 1208*, 1254*, 1438*, †1452. På

lærred: 58*. — 1550—1600. På træ: 522* (o. 1550), 1373* (1573), 377* (1582). — 1600'rne. På træ: 790 (1603), 1226 (1636), 1177 (1646), 1136 (1695?); *udat.*: 163, 221*, 779*, 1437*. På lærred: 751 (1698); *udat.*: 300*, 423*, 459, 830*, 989, 1319?. — 1700'rne. På træ: 1209, †1209 (1703), †1152 (1733), 1419? (1756); *udat.*: 745*. På lærred: 624* (1794); *udat.*: 377, †538*, 602*, 722*, 912*, 963*, 1094, 1106. — Efter 1800. På træ: 1177 (1829). På lærred: 768, 889 (1836), 1136, 1340 (1840), 504* (1841), 579*, 588 (1843), 1451 (1845), 1267 (1847), 1014 (1849), 1014 (1850); *udat.*: 642*, 682, 745, 757, 956?, 1153, 1468. — *Uvis alder*: 334, 1097, 1437.

Signerede, se: malere. — *Oversigt*: s. 1586.

Anetavler. †1401 (1587), 230* (1627), †414 (1642). — *Mester*: Anthonius Clement 231 (1627).

Apsider. *Romanske*. Af tegl: 316, 341, 392, 469, †481, 533, 547, 835, 849, †1002, 1245, 1346, (†)1393. Af granitkvadre: 407. Af kamp og kridt: 1274, 1310, 1380, 1432. — *Senromanske*, tresidede. Af tegl: 131, 453, 1298.

Arkadeviller. *Romanske*: 259*, (†)394, 805. — *Gotiske*: 44, 96, 1008.

Arkitekter og bygmestre.

Andersen, Carl og Jensen-Klint, P. V. 1368 (1914—15).

Boldewin, Jacob 986 (1616).

Brandin, Philip †251 (1588—94).

Dahlerup, Vilhelm 955 (1859—61), 956 (1860), 139, 182 (1864).

Ernst, Johan Conrad 1220 (1701).

Glahn, Henrik Christopher 1171 (1889), 708 (1892), 985 (1900), 718 (1903), 102 (1906), 1220 (1911).

Glahn, Otto Michael 1371 (1854).

Hansen, H. C. 54 (1861 /.).

Herholdt, Johan Daniel 216 (1874), 1336 (1876), 927? (1890).

Holm, Hans J. 1328 (1871), 673 (1890'erne), 660, 662 (1891—93), 1088, 1091 (1897); 665.

Holm, Helge 984 (1950); 987.

Høyen, N. L. 39.
 Jensen-Klint, P. V., se: Andersen, Carl.
 Koch, V. 797 (*før 1891*).
 Kornerup, J. 137 (*1852*).
 Langeland-Mathiesen, Aage 328 (*1896—97*).
 Larsen, A. 546 (*1907—08*).
 Lassen, Mogens 1018 (*1952*).
 Luckmann, tømrermester 53* (*1793—94*).
 Lønborg-Jensen, Harald 412.
 Mathiesen, Aage H., se: Langeland-Mathiesen, Aage.
 Møller-Jensen, Jens 892 (*1909*).
 Nielsen, C. C. 546 (*1907—08*).
 Petersen, Albert 1341 (*1946*).
 Petersen, Ove 139 (*1864*), 145 (*1865*), 131 (*1866*), 136, 681 (*1868*), 600, 962, 987 (*1868 ff.*), 693 (*1872*), 977 (*1877*), 797 (*1891—92*).
 Salomon 908 (*o. 1150*).
 Sibbern, H. S. 849 (*1873—74*).
 Steenwinckel, Oluf van †252 (*1646*).
 Storck, H. B. 268 (*1881—82*), 54 (*1890—92*).
 Thurah, Lauritz de 53 (*1739*), 215 (*efter 1758*).
 Tvede, Vilhelm 1406 (*1863*).
 Zeltner, Theodor 938 (*1856*), 955 (*1859—61*).
 Ørnsholt, Ejnar 626 (*1942*).

Baser. *Romanske og unggotiske.* Af tegl. Terningformede: 472, 660, 1110. — Klobaser: 662, 679, 755, 800, 924, 925, 1160. — Klæbaser (trekantbaser): 133, 517, 1120, 1246. — Hjørnebladsbaser: 260, 517, 1120, †1360. — Hjørneknapbs-baser: 418*, 576. — Profilerede: 805*, 805. — Uvis form: 662, 799. — Af got-landsk kalksten. Attisk profilerede: 1380.

Begravelser, se: gravkapeller og grav-kældere.

Benhus. †50, †950.

Berettelsestøj, se: sygekalke og -diske.

Biblioteker. 230, †728.

Bogstol. 792.

Brudekrone. †460.

Bryllupspriser. 108* (*1715*); 115*, †1178.

Buster. 918 (*1699, to*), 70 (*1841*), 918 (*1857*). — *Mestre:* H. W. Bissen 70, C. Borch 918.

Byggematerialer. *Romanske.* Som hovedmateriale^). *Munkestens:* passim. — *Granitkvadre:* 373, 407, 594, 651, 906. — *Kampesten og kridtsten:* 690, 1131, 1274, 1310, 1380, 1432. — *Kampesten og munkesten:* 1336. — *Kridtsten:* 257, 1448.

Som underordnet materiale. *Kampesten:* 651, 869, 924. — *Kridtsten og sandsten:* 407. — *Oversigt:* s. 1490.

Bygherrer. *For kirker:* hertug Christoffer Valdemarsøn 1045? (*o. 1360*), Henning Gøye 717 (*1585—95*). — *For kapeller, våbenhuse o. l.:* enkedronning Sophie 215 (*1613—15*, hvælv), Elisabeth Rosen-sparre 985—86 (*1616 og 1621*), Mogens Gøye †692 (*1619*), Borchard Rud 598 (*1636*), Rudbek Pors 366 (*1637*), Erik Steensen 410 (*1642*), Cornelius Lerche 926 (*1674*, tårn), J. H. Hoffmann †499 (*o. 1690*), Jacob Flindt 927 (*mellem 1732 og 1750*), Benedikte Brockdorff †987 (*1739*), C. D. Reventlow 553 (*o. 1755*), Jørgen Wichfeld 938 (*1786*), Laurentia Hin-cheldey 1396 (*1796*).

Dåbsfadet. *Sydtsk arbejde.* 1550—1600. Malm: 65, 165, 224, 301, 311, 323*, 336, 379, 399, 446, 506, 540, 605, 656, 670, 726*, 759, 780, 792, 824, 930, 943, 976, 991?, 1039, 1049, 1058, 1067, 1096, 1107, 1138, 1166, 1179, 1198, 1230, 1269, 1289, 1306, 1320, 1400, 1410, 1453. — Stemplet R S: 65, 323*, 792, 943, 1453, 1471. — Stemplet H S: 670, 1471. — *Nederlandsk arbejde.* 1600—1650. Messing: 438* (*1626*); udat.: 224, 412*, 461*, 475, 590*, 748, 831, 842*, 977, 1015, 1077*, 1085, 1126, 1211, 1320, 1341, 1364*, 1365, 1420, 1428, 1441, 1471. — *Fade af anden fabrikation.* 1600'rne. Messing: 1114 (*1612*), 958 (*1622*), 646 (*1644*), 1374 (*1645*), 1322* (*1646*), 685 (*1648*), 146 (*1681*), 876 (*1689*), 188

(16971); *udat.*: 446, 580, 711, 769, 1155. Tin: 1289 (1677). Kobber: 525*. — 1700'rne. Messing: 1279 (1734); *udat.*: 525, 626, 1386. Tin: 323 (1765), 276 (1798). Kobber: 491?. Sølv: 276 (1760?), 556 (1768?), 814 (1770). — 1800'rne. Tin: 369 (1831), 361 (1834). — *Uvis alder.* Messing: 424, 695, 1257.

Mestre, se: guldsmede og gørtlere.

Dåbskander. 1600'rne. Messing: 276* (1699). — 1700'rne. Tin: 1365 (17091). Sølv: 277* (1766?). — 1800'rne. Tin: 311, 323, 361, 369 (1829), 1015 (1834), 1441 (1853); *udat.*: 301, 336, 424, 506, 570, 590, 671, 685, 712, 726, 748, 759, 770, 792, 814, 824, 831, 843, 863, 915, 1015, 1030, 1040, 1058, 1096, 1114, 1139, 1155, 1211, 1269, 1320, 1410.

Mestre og stempler, se: guldsmede og gørtlere.

Degnestole. *Sengotisk*: 1019. — 1550—1600: †1400 (1564), 1078 (1576), 877 (1577?), 1059 (1578), 1238 (1585); *udat.*: 570, 845*, 1443. — 1600'rne: 336, 493, 581, 590, 760, 1050, 1260, 1323. — 1800—1850: 749, 1411.

Mestre, se: snedkere og billedskærere. — *Oversigt*: s. 1590.

Døre og portaler. *Romanske og unggotiske*. I vest: 316, 408, 576*, 1005. Søjleportal: 1380*. Med indskrift: 907*. Med tympanon: 374*, 595*; med lige overligger: 651, 652, 909; med kilestensstik: 407, 408, 690, 1274; med kragsten: 1131. I rundbuet, fremspringende ramme: 575. I vandret afsluttet portalfremspring: 575; med blændinger i portalfremspringet: 133*, †329, 418*, 430*, 453*, 482*, 850, 925, 951, †952*, 1119*, 1246*, 1284*, 1405, 1414*; i gavlformet afsluttet portalfremspring: 316, 433*, 482*, †500, 662, 763?, 773?, †774; i kamtakket afsluttet portalfremspring: 869*; i spidsbuet portalfremspring: 548*, 549. Falsede, med søjlestave: 132*, 133*, 251*, (†)295, †329*, 430*, 469, 482*, 517*, 548*, 574, 585*, 660*, 662, 679, 743, 755, 763, 800, 836?, 924, 1026, 1044, 1062*, 1063*, 1072, 1088*, 1102*, 1103, 1110, 1119*, 1121,

1160*, 1203*, 1246*, 1299, †1360, 1448?, 1457*, 1460. Udvendig profileret: 1311. Spidsbuede: 261*, 1172*, 1189, 1190*, 1218, 1245, 1246*, 1284*, 1405, 1414*; fladbuede: 849?, 1174. Med lige afdækning indvendig: 482, 500, 533, 585*; med fladbue indvendig: 261*, 392, 469, 472, 600*, 800, 1119*, 1149, 1150*, 1160; med spærstik indvendig: 132*, †680, 742, 743, 850, 869, 924, 925, 1035, 1245, 1246, 1264. Indvendig i rundbuet spejl: 575, 1131; indvendig i fladbuet spejl: 1005, 1189, 1218; indvendig i spærstikformet spejl: 392, 430*. Præstedøre i koret: 132*, 261*, 294*, 316, †329, 341, 418*, 453 (i nord), 469, 482, 500, 533, 548*, 574, 660*, 679, 783, 800, 849, 869*, 924, 1054* (i nord), 1062*, 1081, 1102, 1160, 1172*, 1189, 1218, 1245, 1346, 1405, 1414, †1434, 1457*. — *Gotiske*. I vest: 264, 295, 785, 838?, 854. Spidsbuede: 40, 295, 375, 395, 442, 452, 455, 486, 622, 635, 636, †653, 854, 855, 884, 936, 969, 1045, 1172, 1204?*, 1313, †1369; fladbuede: passim; rundbuede: 308, 374, 706, 1300, 1382, 1416?, 1462; fladrundbuede: 308, 1090?. Med plankeafdækning: 42. Fladbuede i spidsbuet spejl: 263, 517, 664, 691?, 692, 756, 785, 838, 1037?, 1132, 1222, 1330, 1369; rundbuede i spidsbuet spejl: 40*; rundbude i fladbuet spejl: 1174. Præstedøre i koret: 308, 442, 622, 635, 691, 884, 936, 1132, 1204*, †1369. — *Eftermiddelalderlige*. Rundbuede: 717 (1585—95), 718 (1590'erne), 927 (1674), 720 (1692?); 577. Fladbuede: 927 (1674); 140, 268, 375, 1206. Kurvehanksbuede: 986 (1621), 160 (1632), 366 (1637), 1397 (1796, med slutsten). — *Oversigt*: s. 1549.

Dørfløje. Gotisk: 1472*. — 1600'rne: 1291 (1606), 1314* (1688); 712?. — 1700'rne: 1156 (1723), 1142 (1755?); *udat.*: 279, 527, 1009. — *Efter 1800*: 324?. — *Uvis alder*: 408, 892, 1068, 1168, †1306. — *Mester*: Andreas snedker 1142.

Epitafier.

1. **Stenhuggerarbejder.** O. 1565: 71*. — 1600'rne: 120 (1626), 993 (1628), 402* (1654), 122 (1676), 122, 529 (1686), 918 (1699); †239, 350, 528, 994 (to). —

1700'rne: 1022* (1791); 122, 414, 512, 1022, 1366. — *1818:* 944.

Mester: Johs. Wiedewelt 1022* (1791).

2. Træskærerarbejder. 1550—1600:

71, †817 (1584), †350 (1585), †995 (1588), †512 (1591), 730 (1592); †72 (to), †239, †817, †1031 (to), †1116, †1401. — 1600—1650: †152 (1602), †1294 (1603), †152 (1605), †152, †700 (to) (1607), 879* (1613), 233 (2626), †282 (to), †1358 (1620), 170* (1621), 234* (1622), †846 (1624), 234 (1625), †282 (2630), †197, 235 (1632), †1294 (2636), †198 (1637, to), †123 (1638), †920 (1639), †152 (1641), 1021* (2643), 121*, †152, 1376* (1646), 236* (to), †817 (1649); †197, 232, 236*, †239, 304*, 304, †313?, †326, †338, †351, 426, †543, †629*, (†)676, †1051, †1086, †1358, †1389. — 1650—1700: 236 (1650), 1184 (1651), 238 (1656), 511*, 615*, †1145 (1657), †239, †1051 (1665), †1145 (1678), 1184*, 1185* (1679), †921 (1683), 529 (1686), †198 (1693, to); 238, †239 (to), (†)512, †512, 583, 616, (†)616?, †995, 1022. — *1700'rne:* †700, 728*, 832, 880, †959?, †996 (to), 1144, †1214, †1294. — *1800'rne:* 478, 543*, 994, 1294.

Mestre, se: snedkere og billedskærere.
— *Oversigt:* s. 1590.

3. Metalarbejder. 171 (1653), 238 (1686), 282 (o. 1723), 326 (o. 1826).

4. Papir. 1184 (1560), †1145 (1657).

5. Malerier. 1500'rne. På træ: 72 (1584), †350 (1585), †512 (1591); 237*, †1031 (to), †1116. — 1600—1650. På træ: †700 (1607), 879* (1613), 170 (1621), 234* (1622), †846 (1624), 234 (1625), 235 (1632), 236* (1634), 1021* (1643), 1376* (1646); 232, 304*, 426, †1086. På lærred: †495 (1601), 236* (1649, to). På ukendt materiale: †198 (1632), †1294 (1636), †123 (1638), †152 (1646); †197, †313?, †326, †339, †629*, †1086. — 1650—1700. På træ: 1184 (1651), 122* (1653), 238 (1656), 511*, 616* (1657), 196* (1663, to), 995 (1671), 529 (1686); †72, 1022. På lærred: 383* (1677), 1184*, 1185* (1679), 1333 (1680), 1376 (1690), 699* (1696); 72, 463*, 616. På kobber: 994*. På ukendt materiale: 649 (1670), †198 (1693); †543. — *1700'rne.* På træ: 1145. På lærred:

728*. — *O.* 1800. På lærred: 543*. — *Uvis alder:* †198, †304.

Mestre, se: malere og stofferere.

Fonte. Af granit. Romanske. Sydfynsk type: 336*, 540, 626, 748*. Med arkader: 491, 656*, 685*, 823*, 976, 1030, 1039, 1049, 1077*, 1096, 1341*. Tøndeformede: 347, †1058, 1166, 1306*, 1428, 1453. Blandede typer: 399, 423, 437, 475, 711, 725*, 780*, 814, †842, 1015, 1106, 1114, 1138, 1210, 1320, 1374, 1420. — Af skånsk sandsten. Senromansk: 322*. — Af gotlandsk sandsten. Romansk: 589*. — Af gotlandsk kalksten. Senromanske og unggotiske. Keglestubtype: 412, 506*, 580, 943, 1269. Bægerbladstype: 145, 556, 570, 711, 758, 842, 863, 876*, 891, 991, 1067, 1085, 1126, 1198, 1230, 1256, 1279, 1288, 1332, 1386, 1470. Andre typer: 524*, 670*, 814*, 1364*. Gotiske: 645*, 769*, 1410, 1441*. Middelalderlige: 301, 379, 1015. — Af klæbersten. Gotisk: 695*. — Gryder af metal. Gotiske. Af kobber: 1279*. Af malm: †1386. *Uvis alder.* Af kobber: †1400. Af malm: †1289. — Eftermiddelalderlige fonte. Af kalksten. O. 1600: 64*, 695*. Af marmor. 1700'rne: 108*, 276. Af sandsten. Renaissance: 958. Af kridtsten. O. 1750: 605. Af malm. 1600'rne: 188*, 224*. Af cement: 930. Af træ. 1600'rne: 322*, 336, 1178*, 1230*. O. 1700: 863. Efter 1800: 164, 379, 831. — *Oversigt:* s. 1568.

Daterede. Af gotlandsk kalksten: 1386 (1300). Af marmor: 108* (1758), 276 (1798). Af malm: 224* (1648), 188* (1697). Af træ: 379 (1828?), 164 (1830).

Mestre. Sten- og billedhuggere: 589* (Magister majestatis), 1364* (Anonymous calcarius), 108* (Simon Carl Stanley). Støber: 224* (Antony Wisse). Billedskærere: 322* (Henrik Werners værksted?), 1230* (Jørgen Ringnis).

Fontegitter. (†)188 (1699).

Fontheimle. 1600'rne: 1230*, 1306*, 1341. — 1700'rne: 1320* (1742); 605*. — *Uvis alder:* †1179. — Med malerier: 1306*. — *Mester:* Jørgen Ringnis 1230*.

Fontekedler. 540 (o. 1625), †1198 (før 1646), †1471 (før 1680).

Fontelåg. O. 1750: 605.

Gallerier. 47, †49?.

Gavle. *Romanske og unggotiske.* Af natursten, armeret med tømmer: 910, 1311*, 1312. Af tegl. Med tandsnit og (eller) savskifter: passim. Ved savskifter delt i fire ligebede trekanter: 261*, 421, 950*, 953*, 1150*, 1360, 1394*, 1449*, 1460*, i tre: 451. Siksakmurede: 158, †329*, 418*, 419*, 500*, 517, 533, 564*, 662, 869, 1414; med siksakmuret gavltop: 482, 500, 548, 574, 800, 1284, 1393, 1458; med siksakmurede bælter: 354, 365, 366, 430, 869, 1149, 1204, 1246, 1264. Med lille korsblænding i toppen: passim. Med buerfriser: 799, 1062*, 1072*. Blændingsgavle: 176, 373, 755, 773, 850, 870*, 907, 983, 1081, 1110, 1119*, 1122, 1160, 1161, 1173, 1190*, 1219, 1283*, 1284, 1328, 1337, 1405*, 1406, 1415, 1424. — *Oversigt:* s. 1533.

Gotiske blændingsgavle. Tre spidsbuede højblændinger: 296?, †333, 356, 357, 366, 410, 421, 434, 517, 639, 897?, 910, 968, 1045?, 1132, 1191, 1286?; i forbindelse med cirkelblændinger: 263*, 707, 756, 1134, 1162, 1382. Fire højblændinger: 95. Fem spidsbuede højblændinger: 268?, 536, 622; i forbindelse med cirkelblændinger: 375, †653, 910, 1191. Tre til fem højblændinger med anden afdækning: 180*, 308, 486, 623, 884, 968, 1300. Seks højblændinger: 41*, 409*, 455*, 549*, 1008. Syv højblændinger: 551. Ni højblændinger: 535. Højblændinger hvori cirkelblændinger og fladbuede tvillingblændinger: 1007*, 1036, 1045. Korsblændinger: 937. Skjoldblændinger: 41*. Cirkelblændinger: †247, 897, 1175, 1382. Etagede blændinger: 211*, 214, 309, 519, 855, 898, 971*, 1037, 1174, 1222, 1248*, 1266*, 1285, 1300, 1396, 1425, 1434*, 1435, 1450, 1462. — *Daterede:* 308, 309 (1460—70), 519 (1505). — *Eftermiddelalderlige.* Med blændinger: 886 (1723). Renaissance, med svungne konturer: 986* (1616 og 1621).

Gammenicher. I alterborde: 298, 376, 423, 520, 578, 587, 600, 840, 928, 955, 1038, 1152, 1277, 1286, 1467.

Gesimser og friser. *Romanske.* Rundbuefrise: 91*, 158, †329, †330, 341*, 355, 407, 432, 454, 469*, 516, †533, 533*, 548, 564*, 575, 802, 835, 836*, 869, †1002, 1026, 1063, 1110, 1131, 1458, 1459, 1460; med styltede buer: 660, 661*; med ekstra buesten over buesammenstødene: 419*, 547*; med hængeornamenter under buerne: 1131*. Frise af krydsende rundbuer: 132*, 354, 662, 763*, 773, 849*, 850*, 924, 952*, 1003*, 1035, 1062, 1072. Fladbuefrise: 798*. Rudefrise: 341, 355, 499*, 500, 764, 925. Spærfrise: 294*, 418*, 533*, 576, 952*. Trappefrise: 576, 869, 1160, 1283. Frise af kvadratiske blændinger: 756*. Tandsnit og (eller) savskifte(r): passim. Tandsnit og savskifte hvormellem frise af skrātstillede sten: 341, 500, 850*. Udkragninger: passim. — *Gotiske.* Fladbuefrise: 1055, 1222. Trappefrise: 1122, 1189. Savskifte: 442, 455, 968, 1037, 1341. Bloktand (tandsnit): 786, 1008, 1036, 1434. Profileret: 175, 180, 356, 486, 1218. Udkragninger: passim. — *1600'rne:* 95 (1607), 985, 986 (1621), 343 (1625), 366 (1637), 410 (1642), 180 (1643), 927 (1674)–, †96?, 693. — *1700'rne:* 181 (1782), 938 (1786), 1397 (1796); 885. — *Oversigt:* s. 1561.

Gitre. *Af smedejern.* *1600'rne:* 916*. *1700'rne:* 200, 943* (1786); 1097*. — *Af træ.* *1600'rne:* (†)224 (1638), (†)66 (1641), 611* (1643), †1199 (1652?), (†)109 (1662), 606* (1671), †165 (1679), †1139 (1696); *udat.:* 278*, (†)1017, †1180?, 1232. *1700'rne:* 560* (1755); (†)166, †1289. *Uvis alder:* †1306, †1321, †1342. — *Med malerier:* 1234* (1680, korgitter).

Mestre, se: malere og snedkere.

Glamhuller. *Middelalderlige.* Tvillingdelte: 96, 374, 444, 502, 551, 803, 839, 885, 898, 910, 970, 984, 1027, 1036, 1046, 1082, 1111, 1134?, 1162, 1174, 1191, 1205, 1220, 1247, 1266, 1313, 1362, 1396, 1434, 1450, 1462. Trillingdelte: 954. I samme mur, tre glamhuller: 136, 854,

fire: 455, eet og to: passim. Spidsbuede: 854, 1162, 1382; rundbuede: 374, 502, 803, 898, 1036; fladbude: passim; fladrundbuede: 536, 551; kurvehanksbuede: 519. Flankeret af cirkelblændinger: 519, 664, 839, 1027, 1082, 1111, 1205, 1396, 1450, 1462. — *Eftermiddelalderlige*: 718 (1590'erne), 985 (1621), 927 (1674); 96, 693.

Glasmalerier. *Gotiske*: †457*, †1012, 1046*, †1047?, †1076. — *Eftermiddelalderlige*: †1451 (1585), †1451 (1604), †55 (1634—35). — *Oversigt*: s. 1573.

Grav. *Romansk, af tegl.* Trapezformet, med hovedleje: †944.

Gravfaner. †125, †204 (to), †240 (to), †583 (to).

Gravkapeller. Selvstændige bygninger. *1500'rne*: 719 (1595). — *1600'rne*: 986* (1616), 598 (1636), 366 (1637), 410 (1642); †160?, †216, †499. — *1700'rne*: †181 (1706), 927 (mellem 1732 og 1750), †987 (1739), †102 (1742), 181 (1782), 938 (1786), 1396 (1796); †954?. — I tårnrum. *1700'rne*: 552*, 1009, †1111?, †1214. — I andre bygningsdele. *1600'rne*: 342, 351 (1625). — *1700'rne*: 496, 1099.

Gravkældere og åbne begravelser. *1500'rne*: †1032. — *1600'rne*: †351 (1625), 180 (1649), †1334 (1682), 1186 (1693?), (†203 (1697), †289 (1698); †83?, †125 (fem), 140, †289, †404, †513, †1334. — *1700'rne*: †1295 (1717), 1146 (1727), 181 (1782); †125 (fire), †154, 496?, †960, 979, †979, †1214. — *Uvis alder*: †171, †289 (to), †583, †630 (to), †818, †934, †1022 (to), †1032, †1100, †1390 (to), †1402, †1475.

Gravrammer. †1146 (1580). — *1600'rne*: †771 (1618); †881, 1022, †1308, 1308. — *1700'rne*: 1325 (to), 1325*.

Gravsten. *Gotiske*. *1300'rne*: 1079*. — *1400—1450*: 72, †153*, †657, 730*, 959*. — *1450—1500*: 72 (to), †1032. — *1500—1550*: †240, 932*. — *Middelalderlige*: †817?, †1390?.

Renaissance og barok. 1550—1600: 73, 74* (to), †82, 123, †124, 152* (to), †154, †198, 282*, †287 (tre), 362, 495*, 614, 730*, 794*, 865, 996* (to), 1031, 1145*, †1146, †1201, 1242?, 1270*, 1389* (to), 1401*, 1421, 1444, †1454. — *1600—1650*: 74—80* (enogtredive), †82—†83 (ti), 123 (tre), †198—†199 (otte), 239 (tre), †240, 282—285* (tolv), †287—†288 (elleve), 326, 384* (to), †385, 402, 403, 440, 465* (tre), 479 (tre), 495 (to), 512 (to), 529, 530, 544 (tre), 559, 560, †583 (to), 614 (to), 616, 649 (tre), 700*, 794, 817 (fire), †818, 832, 866, 880*, 881, 932, 978, 979, 997*, 998*, 1022, †1032, 1069, 1086, †1086 (to), 1098 (to), 1099, 1116 (to), 1128, 1146, †1146, 1157 (to), 1169 (to), 1185 (to), 1214 (to), 1242, 1261, †1272, 1280, 1295*, 1324, †1325, 1333*, †1390, †1411 (to), †1445, 1474. — *1650—1700*: 80—81 (ni), †83, 171, 198, †199—†200 (fem), 240, 285—286 (ti), †288 (tre), 403, 448, 466, 512 (tre), 530 (to), 544, 545, 583, 592, 616, 617, 618, 630, 676, 701 (to), 713, 714, 731, †761, 817, 818, 866 (to), 944, 960, 979, 1146, 1186, 1214, 1261*, 1271, †1377?, 1444*, 1475. — *1600'rne*: 82 (to), 198, †200 (to), 240 (tre), 286 (to), 326, 415, 513, 560, 629 (to), 760, 846, 904, 1060, 1069, 1169 (tre), 1376, 1377?. — *1700—1750*: †83 (to), 123 (to), 152, †154, 171, 286, 339, 479, 513 (to), 618, 630 (to), 750, 760, †761, 979, †998 (to), 1069, 1099, 1308, 1444. — *Rokoko, Louis seize, empire. 1750—1800*: 82 (tre), †83, 123, 124, 305 (to), 339, 363, 371, 385, 771, 1169, 1170 (to), 1186, 1271, 1366, †1445. — *1700'rne*: 153 (to), 1242. — *Empire m. m. 1800'rne*: 124, 153, 287 (syv), 305, 794, 1186 (tre), 1271, 1421. — *Uvis alder*: †83 (to), 240, 479, †479 (to), 513 (to), 583, †657, 781?, †817, 866 (tre), †881 (to), 894?, †921, 960, 1430, 1475 (tre).

Figursten. *1400'rne*: †153*, 959*. — *1550—1600*: 73 (brystbilledes), 74*, 152* (to), 282* (brystbilledes), 362, 495*, 614, 730*, 794*, 865, 996* (to), 1031, 1145*, 1270*, 1389* (to), 1401*, 1444, †1454. — *1600—1650*: 74, 75* (tre), 76, 77, 78 (fire), †198, †199, 239, 282, 283 (halv figur), 284* (halv figur, to), 285 (knæstykke),

384* (to), 465*, 614 (to), 616, 700*, 817 (knæstykke, to), 866, 880*, 881, 997*, 998*, 1099 (halv figur), 1116, 1169 (brystbilledede), 1185 (to), 1295*, 1333* (halv figur). — 1650—1700: 240 (brystbilledede), 285 (halv figur, fire), 286 (halv figur), 731 (brystbilledede), 1261* (halv figur). — 1600'rne: †200.

Skriftarter. Majuskler. 1300'rne: 1079*. — Minuskier. 1400'rne: passim. — 1550—1600: 152*, 1389*. — Versaler. Ældste eksempel: 932 (1544), iøvrigt passim. — Fraktur. Ældste eksempel: 123 (o. 1550). 1550—1600: 73, 123, 282*, 495*, 1031, 1389, 1444. 1600—1650: 123, 283. 1650—1700: 80, 403. 1700—1750: 630. — Kursiv. Ældste eksempel: 617 (o. 1695). 1650—1700: 81, 617. 1700—1750: 479, 513, 630, 1069. 1750—1800: 305 (to), 1170. 1800'rne: 124, 287 (to), 1186.

Med udfyldte bogstaver. 1550—1600: 74, 495*, 1389. — Med bemaling. 1550—1600: 614. 1600—1650: 123. 1650—1700: 530 (to), 544, 545, 817, 818, 1186. 1700—1750: 760. 1800'rne: 1421. — Med indlagt metal: 123 (1645).

Daterede: †153* (1408), †240 (1514), 932* (1544), 1401* (1559), 73 (1571), 1444 (1572), †1146 (1581), 152* (1583), 1031 (1584?), 74* (1585), 632 (1588), 282, 1474 (1602), 74 (1604), 1116 (1609), †240 (1611), 978 (1612), 1242 (1615), 1185 (1616), †288 (1619), 75, 76 (1621), †818 (1622), 76 (1624), 76 (1626), 77, 544, 1146 (1630), 1280 (1631), 78 (1633), †288 (1634), 479 (1639), 326 (1641), 80, 1086 (1643), 123 (1645), †199 (1646), †199 (1649), 80 (1650), 731 (1652), 81 (1666), 171 (1670), 1261* (1673), 1146 (1674), †1377? (1675?), †288 (1676), 81, 713 (1677), 616 (1678), 530 (to), 544 (1683), 676 (1685), 81, 701, 714, 817, 1186 (1686), 81 (1687), 1271 (1688), 979 (1690), †998 (1702), 750 (1706), 618 (1708), 979 (1712), †154 (1748), 82 (1755?), 123 (1784), 287 (1811).

Mestre, se: sten- og billedhuggere.

Gravtræer. 1334, 1358 (1828), 1358* (1830).

Gravudstyr. Smykke: 83. — Knap: 944. — Tekstilier: 530 (hue). — Kyradser:

†204 (fire). — Sporer: †204, 238. — Kommandostave: 238, †240. — Våben. Sværd: †204, †1444. Kårder: †204, 238, 239, 240, †404, †583, †921, 1023, 1182. Gevær: †204.

Guldsmede¹.

KØBENHAVN

- Andersen, Johan Fridrich (B. s. 61) 1472* (1719, B. 314).
- B 361 (1723), 311 (1732).
- B I? 1452* (173?).
- Bockenhofer, Johan Jacob (B. s. 49) 301 (1692, B. 230).
- Brock, Rasmus Jørgensen (B. s. 113) 710 (1804, B. 800).
- Brøndlund, Andreas (B. s. 74) 106.
- Christensen, Herman Ludvig (B. s. 120) 1210 (B. 861).
- Christensen, Jens (B. s. 64) 1228 (1729).
- Christesen, Frederik Christian Vilhelm (B. s. 154) 791, 942 (1878).
- Claussøn, Mads (B. s. 32) 460 (1616, B. 137).
- Dragsted, A. 875 (1897), 830 (1901).
- Eggersen, Poul Resen (B. s. 120) 301 (B. 858).
- Goldschmidt, Jørgen (B. s. 44) 963 (1690).
- Greiersen, Christian (B. s. 106) 990 (1813, B. 754).
- Hansen, Arved (B. s. 88) 725 (1765), 603 (1778).
- Hass, Gerhard (B. s. 75) 379 (1761, B. 438), 300, 311, 813 (1764, B. 438).
- Hof, A. T. 1178 (1884).
- Holm, Andreas (B. s. 91) 62 (1795, B. 596 og 600).
- Holm, J. 144 (1899).
- Høderich (Hederich), Johan Georg (B. s. 84) 346 (1771, B. 530).
- I? S 823 (1758).
- Jacobsen, Asbjørn (B. s. 143) 1363* (1843?) 412 (1876), 683* (B. 1060).
- Jensen, Christen (B. s. 53) 1440 (1717), 445 (1719, B. 264), 875 (1722).
- Johnsen, Niels (B. s. 59) 912 (1713,

¹ B. = Chr. A. Bøje: Danske Guldsmedemærker før 1870. Kbh. 1946. B. Tillæg = Samme: Tillæg til danske Guldsmedemærker. Kbh. 1949. Cifrene uden betegnelse henviser til numrene.

- B. 304), 459 (1724, B. 304), 626, 1113 (1733, B. 306), 814 (1739); 1049.
- Jonsen, Christopher (B. s. 69) 144 (1747, B. 372), 105* (1754), 814 (1770).
- Jonsen, Zacharias (B. s. 92) 695 (1773), 1094, 1095 (1785, B. 605).
- J M 930 (1673).
- Kalisch, Hillil Isak (B. s. 128) 930 (1818, B. 930).
- Kitzerou, Jacob (B. s. 41) 579 (1663, B. 180).
- Komløv, Jens Pedersen (B. s. 61) 1468 (1738, B. 325).
- Kragh, Peder (B. s. 103) 990 (1799, B. 737).
- Larsen 335 (1841 og 1897).
- Lauridsen, Carsten (B. s. 37) 929 (1663).
- Lind, Jørgen Nielsen (B. s. 72) 655 (1740, B. 397).
- Malmborg, Peder Jacob (B. s. 127) 311»? (1831), 505 (1841).
- Meel (Muhle), Johan Heinrich (B. s. 52) 645? (1697).
- Michelsen, Anton (B. s. 143) 746, 758 (B. 1063), 768 (1842), 1228 (1851), 976 (1852), 684 (B. 1063), 695, 710 (1863).
- Mortensen, Eiler (B. s. 79) 490 (1755, B. 475).
- Normand, Andreas (B. s. 55) 1256 (1699, B. 277).
- Nyemann, Abraham (B. s. 116) 958 (1809, B. 829).
- Pihl, Niels (B. s. 90) 163* (1769), 164 (1770).
- Povelsen, Albert (B. s. 38) 1228? (1669).
- Prahl, Samuel Jacob Nicolai (B. s. 133) 842 (1838, B. 970).
- Reinicke, Hendrich (B. s. 57) 626 (1704), 556, 568 (1706, B. 289), 645 (1706).
- Resenhof, Marcus (B. s. 48) 556 (1691 og 1697).
- R H 1341 (1862).
- Schouw, Jacob (B. s. 87) 862 (1776?, B. 567).
- Schowert, Johan Jørgen (B. s. 71) 604 (1746).
- Schrader, Christian (B. s. 57) 321? (1699).
- Schrøder, Conrad Christian Fredrik (B. s. 132) 186 (1836, B. 964), 186 (1837).
- Silm, Mathias (B. s. 42) 1256 (1653, B. 187).
- Sivertsen, Sivert (B. s. 135) 1386 (1848).
- Sveistrup, Jens (B. s. 95) 446 (1778).
- Sørensen, Christian (B. s. 68) 346* (1738).
- Thorning, Jens Christian (B. s. 138) 915 (1851, B. 1014), 842 (1863, B. 1013), 369 (1864, B. 1013).
- Thorsteinsson, Sivert (B. s. 73) 168* (1752, B. 409), 1210 (1752), 379 (1776), 398 (1777).
- Weghorst, Philip Lorenz (B. s. 65) 144 (1723, B. 344), 1198 (1735).
- Werum, Christian (B. s. 84) 276 (1760), 277* (1766).
- Westergaard, Almer Julius (B. s. 157) 1268 (1862, B. 1160).
- Westrup, Andreas Martin (B. s. 131) 891 (1862), 1374 (1863).
- Westrup, Thomas Andreas (B. s. 81) 823 (1779).
- Wilcken, Ole Flores (B. s. 65) 695 (1732).
- Wolgast; Hans Nielsen (B. s. 56) 626? (1701).
- Wulf, Jacob (B. s. 53) 1228 (1699).
- Ukendte.*
- 301 (1699).
- 758 (1851).
- ### AALBORG
- Jensen, Hermand (B. s. 178) 942?.
- ### HORSENS
- Løvenhertz, Thomas Mogensen (B. s. 257) 1137 (B. 1803).
- ### KØGE
- Jørgensen, Christopher (B. s. 281) 724* (1604).
- ### MARIBO
- Harder, Daniel (B. s. 293) 163, 656 (1714, B. 2014), †163 (1727), 62? (1757, B. 2014).
- Quade, Peter Outzen (B. s. 294) 901 (1842?), 1084 (1872); 669 (B. 2019), 758.
- Roe, Jørgen (B. s. 293) 1085.
- ### NAKSKOV
- Brockhusen, Peter von (B. s. 298) 106* (1692, B. 2039), 423 (1692), 437? (1693).
- Funck, Carl Ewald (B. s. 300) 506, 524 (1863); 506, 556 (B. 2054), 604.

Geelmand, Johan Michael (B. s. 299) 1067.

Holm, Herman Corditzen (B. s. 298) 105* (1696, B. 2042), 361* (1698), 474 (1699, B. 2042), 874? (1704); 862.

Ran, Olaus Olsen (B. s. 299 og 316) 106 (1737, B. 2044); 1084?.

NYKØBING F.

Anders guldsmed, se: Scheel, Anders Jensen.

Hiort, Bagge Thomsen (B. s. 310) 1340 (1746, B. 2114), †1409, †1419, 1428 (1746), 1268 (1750), 1210 (1753, B. 2114).

Holm, Carl Christian (B. s. 310) 1154 (1829?, B. 2117).

Hugaf, Hans Nielsen (B. s. 308) 1468 (1625, B. Tillæg 3440); 1320.

Jespersen, Peter (B. s. 310) 1452 (1844, B. 2119 og 2121); 1278, 1428 (B. 2119).

Krejberg, Henrik Peter (B. s. 311) 222 (1862), 222 (1871); 1288 (B. 2125).

Rose, Erik Anders Christian (B. s. 311) 1428 (1870).

Scheel, Anders Jensen (B. s. 309) †222? (1677), †1386 (1680), 1452? (1691), 186 (1697, B. 2108), 275 (1699, B. 2108), 830*, 1320 (1700, B. 2108), 956 (1700 el. 1706, B. 2108), †1409 (1705), 1153, 1278 (1710, B. 2108), 830 (1715, B. 2109), 1386, 1399 (1720, B. 2109), 1399 (1721, B. 2109); 505, 976 (B. 2108), 1029?.

Scheel, Hans Andersen (B. s. 309) 1165 (1717, B. 2110); 1288 (B. 2111), 1341 (B. 2110).

Swane, Jørgen Christian (B. s. 310) †1409 (1759), 1138 (1760).

Synderborg, Jacob (B. s. 310) 1320 (1732, B. 2112), 1305 (1733).

NYSTED

Busch, Peder Sørensen (B. s. 315) 1114* (1712, B. 2145 og 2146).

Ran, Olaus Olsen, se under Nakskov.

ODENSE

Møller, Rasmus (B. s. 336) 1085 (B. 2296). S P 862 (1668).

Ukendt 276 (1674).

SAKSKØBING

Lund, Johan Peter (B. s. 374) 144 (1831, B. 2580), 957 (1836, B. 2581), 149

(1852), 1331 (1856, B. 2581); 890 (B. 2581).

Petersen, Christian Ulrich (B. s. 374) 61 (1756); 62?.

STUBBEKØBING

Svingelberg, Willads Nielsen (B. s. 394) 1469 (1765), 276 (1779, B. 2673).

LEIPZIG?

Lauch, Melchior 957 (1588—89).

LÜBECK?

K J H 185.

Ukendt 1048.

TYSKLAND?

B og C H 956* (1657?).

I M 346* (1687).

IKKE-STEDFÆSTEDE

(ordnet kronologisk),
kronet minuskel-m 61 (beg. af 1400'rne).

I R 320 (o. 1600).

913* (o. 1600).

T 768 (1609).

A. . . 248* (1610).

539* (1646).

ilje 568 (1650—1700).

Hendrich guldsmed †1198 (1654).

S L 976 (1658).

H B L 875 (1662).

ilje 890 (1662).

Danielsen, Mads †105 (1664).

Erik guldsmed †105 (1674).

539* (1676, to).

E K 398 (1682).

913 (o. 1700).

Andreas guldsmed †227 (1705).

C S 149 (1712).

B S 893 (o. 1736?).

557 (1768).

T 684 (1854?).

1066 (1854).

1029 (1862).

Christgau, I. O. 335 (1897).

M C 1198 (1934).

Holm, I 1094 (1946).

Jespersen 1256.

862.

BOMÆRKER

346* (*1591*).
186*, 683* (*1593*, B. 3055).
62 (*1606*).
669 (*renaissance*).

Gulvfliser. *Gotiske:* †48?. — *Renaissance:* 1163. — *Uvis alder:* †54.

Gørtlere, kandestøbere, tinstøbere, kobbersmede m. m.

Buntzen, L. W., Kbh. 424, 671 (*o. 1850*).
G L S 1289 (*1677*).

Glemp, Kbh. 108 (*o. 1757*).

H S, sydtysk, o. 1550—75, 670, 1471.

Hansen, Oluf, Nykøbing F. †1138 (*1719*).

Holm, Ole Johansen, Nykøbing F. 1268, 1331, 1332, 1365 (*1709*), †1288, †1320 (*1726*), †1228 (*1740*).

Høy, Arendal, Kbh. 1471 (*1883*).

Høy, Hans, Kbh. 361, 1015 (*1834*), 1441 (*1853*), †146 (*1865*); 748, 770, 843, 863, 915, 1015, 1058, 1155, 1320, 1410.

Høy, H. C., identisk med Hans Høy.

Knudsen, Jens, Nykøbing F. 187 (*1697?*)

Lang, I. O. 901 (*1858*).

M L 1095 (*o. 1700*).

Norberg, Christen 1320 (*1808*).

Paulli, Johannes (se også: klokkestøbere) 1178* (*1500'rne*).

Rasch, Jens, Nysted †195 (*1696*).

R S, sydtysk, o. 1550—75, 65, 323*, 792, 943, 1453.

Siversen, Kiel, Nykøbing F. 893* (*1766?*).

Smidt, Lars Thomesen 626 (*1748*).

T O S 646 (*1644*).

Vieth, L. 108 (*1857*).

Ikke navngivne, med mestermærker: 70 (*1620*), 685 (*1648?*).

Håndklædeholdere. *O. 1650.* Af messing: 1015*. — *1800'rne.* Af træ: 525*.

Helgengrave (sml. relikviegemmer).
†600, 955, 1038, 1152, 1277*, †1384, †1436.

Helligkilder. 308, 441, 593, 703, 741, 796, 1042, 1216—1217.

Herskabsstole. *1500'rne:* (†)916 (*1555*), 1019 (*1567*). — *1600'rne:* 1260* (*1634*),

†1068 (*1694*); *itdui.:* 439 (to), 541, (†)674*, 816*. — *1700'rne:* 916?. — *Uvis alder:* (†)727. — *Mestre*, se: snedkere og billedskærere. — *Oversigt:* s. 1590.

Hospitaler. †391, 498, †547, †982, †1109.

Hvælvinger. *Romanske.* Halvkuppelhvælv: 342, 394, 409, 472, 535, 549, 836, 851, †1002, 1246, 1275, 1300, 1311, 1434. Tøndehvælv: 394. Grathvælv: †136, 260. Ribbehvælv (krydshvælv): 262, 705, 805, 1246. — *Unggotiske*, o. 1250—1350. Ribbehvælv. Krydshvælv: 260*, 454, 517, 597, 984, 1006, 1091, 1132, 1173, †1174, 1190; med seks ribber: 1091, 1219; stjernehvælv: 597. — *Gotiske*, 1350—1550. Tøndehvælv: †48, 48, 1007, 1382*. Ribbehvælv. Krydshvælv: †38, 42, 46, 47, 48, †95, 96, 136, †158, †180, †214, 264, 268, 296, 317, †322?, 356, 357, 374, 375, 409, 421, 434, 443, 455, 486, 518, 535, 550, 597, 623 (ufuldendte), 635 (ufuldendte), 637, 653, 663, 664, 691, 706, 708, 774, †805, †828, 838, 853, 854, 870, 884, 885, 897, 910, 937, 953, 968, 971, 984, 1007, 1009, 1027, 1036, 1045, 1055, 1082, 1090, 1091, 1104, 1111, 1122, 1133, 1134, 1161, 1162, †1190, 1204, 1222, 1265, 1275, 1285, 1300, 1313, †1361 (ufuldendt?), 1382, 1434, 1461; med tre ribber: 443; med fem ribber: 1313; med seks ribber: 96, 421, 456, 586, 663, 691, 968, 1008, 1104, 1111, 1204, 1265; med syv ribber: 691; med otte ribber: 96, 176, †246*, 296, 342, 366, 434, 500, 566, 577, 774, 784, 786, 828, 910, 969, 1008, 1082, 1110, 1133; stjernehvælv: 43*, 45*, 47, 96, 296, 342, 356, 455, 501, 502, 577, 784, 852. — 1550—1600. Grathvælv: 717, 719. Ribbehvælv. Krydshvælv: †251, 718; med otte ribber: 97. — 1600'rne. Tøndehvælv: 599. Grathvælv: 180; ribbeløse stjernehvælv: 986, 987. Ribbehvælv. Krydshvælv: 160, 180, 215*, 410, 927; med otte ribber: 100, 343, 599; med 16 ribber: 599; stjernehvælv: 178. — 1700'rne. Trughvælv: 927, 1397. Ribbehvælv: 181. — *Efter 1800:* 137, 215, 269, 317, 693. — *Uvis alder:* 176, †394, 576, 623.

Daterede: 454 (*1286—1300?*), 717 (*1585*)

—95), †251 (1588—94), 719 (1595), 718 (1590'erne), 215* (1613—15), 986 (1616), 987 (1621), 343 (1625), 599 (1636), 410 (1642), 180 (1643), 178 (1648), 180 (1649), 927 (1674), 160 (1690), 927 (mellem 1732 og 1750), 181 (1782), 1397 (1796), 215 (1847), 269 (1881—82). — *Oversigt:* s. 1572.

Ikonografi (kun middelalderlig; se også: værnehelgener).

Gud.

Gudfader. Kalkmaleri: †812; træ: 940*. — Faderen og sønnen (nådestol). Kalkmaleri: 766*, 788, 857, 1276; træ: 580. — Treenigheden. Kalkmaleri: 624*, 886*, 974, †988*; maleri: 58.

Jesus.

Bebudelsen. Kalkmaleri: †319, 641, 809*, †811, 857?, 1092, 1224*, 1252*, 1276?, 1314; maleri: 58, 248*, 644, 1177; træ: 1438*; sten: 589; metal: 186. — Besøgeisen. Kalkmaleri: 809*, 1092, 1252*, 1315; træ: 1438*; sten: 589. — Fødselen. Kalkmaleri: †811, 1252*, 1276; maleri: 644; træ: 1438*; sten: 589, 1364*; metal: 186. — Hyrderne på marken. Kalkmaleri: 809; sten: 590. — Hyrdernes tilbedelse. Kalkmaleri: 1315; maleri: 143. — Helligtrekonger. Kalkmaleri: †55, 435, 641, 788, †810, 1092, 1151, 1196, 1252*, 1276, 1315; maleri: 644; træ: 248*, 940, 1177, 1438*; sten: 590, 1364*. — Omskærelsen. Kalkmaleri: 1315; træ: 940. — Fremstillingen i templet. Kalkmaleri: 435?, 1092, 1151*, 1304*; maleri: 143, 1438*. — Eftersøgningen efter Jesus. Kalkmaleri: †811. — Flugten til Ægypten. Kalkmaleri: †810, 1151*, 1195, 1196, 1303*, 1316*; maleri: 1438; sten: 1364*. — Sædeunderet. Kalkmaleri: †810, 1315*. — Barnemordet i Bethlehem. Kalkmaleri: †811, 1151, 1195, 1196, 1315*. — Dåben. Kalkmaleri: 1316*. — De kluge og de dårlige jomfruer. Kalkmaleri: †778. — Indtoget i Jerusalem. Kalkmaleri: 809. — Nadveren. Kalkmaleri: 319*, 519, 1252*. — Fodtvætningen. Kalkmaleri: 1252*. — Gethsemane. Kalkmaleri: †273, 519, 641*, 1012, 1092, 1418; maleri: 602, 940; træ: 163*, 789*; metal: 60. — Judaskysset. Kalkmaleri: 519, †809, 1092, †1124, 1252*, 1418?; maleri: 940. —

Fremstillingen for Kaifas. Maleri: 1438. — Fremstillingen for Pilatus. Kalkmaleri: 666, 810, †1012, 1092, †1124, 1196, 1252*; maleri: 602, 940; træ: 163*. — Fremstillingen for Herodes. Kalkmaleri: 1092. — Hudflettelsen. Kalkmaleri: 520, 666, 787, 810, 1012, 1092, 1196, 1466; maleri: 940; træ: 163*, 720; metal: 60. — Iklædningen af purpurkåben. Træ: 789*. — Tornekroningen. Kalkmaleri: 810, 1012, 1092, 1196, †1252, 1466; maleri: 940?; træ: 720, 789*; metal: 60. — Bespotelsen. Kalkmaleri: 1092. — Fremstillingen for folket. Kalkmaleri: 1196; maleri: 940. — Korsegangen. Kalkmaleri: 1092, 1195, 1466; maleri: 602, 789*, 1012; træ: 721?, 940; sten: 1364; metal: 60. — Naglingen til korset. Kalkmaleri: 1012, 1092; sten: 1364*. — Korsfæstelsen. Kalkmaleri: 666, 809, †988*, 1012, 1092, 1151, 1196, †1251, 1466; maleri: 602, 940; træ: 567, 601*, 720, 789*, 1136*, 1208*, 1254*, †1428; sten: 41*; metal: 60, 221, 900*. — Lodkastningen om kjortelen. Kalkmaleri: 1092, 1467. — Nedtagelsen af korset Kalkmaleri: 1093, 1151, 1196. — Pietá. Kalkmaleri: 141*, 666*, 1418; sten: 1398; metal: 60. — Gravlæggelsen. Kalkmaleri: 666, 1093, 1418. — Kvinderne ved graven. Kalkmaleri: †1251. — I dødsriget. Sten: 1364. — Opstandelsen. Kalkmaleri: 666, 809, †1251; metal: 186. — Kristus og apostlene. Kalkmaleri: 857?, 1196, 1250, 1267?. — Kristus mellem Peder og Paulus. Sten: 1381*. — Himmelfarten. Kalkmaleri: 519, 810. — Pinseunderet. Kalkmaleri: 519, 809. — Smertensmand. Kalkmaleri: 1467; maleri: 237*, †1077?. — Majestas. Kalkmaleri: 270*, 344, 858*, 1010*, 1112, 1193, 1195, 1223, 1276, 1465*; sten: 589*; metal: 186. — Verdensdommer. Kalkmaleri: 666, 809, †857, †1124, 1151, 1251. — Dommedag. Kalkmaleri: †273, †334, †777, 788, 888*, †988, 1092, †1466; træ: 642*, †1267. — Kristushoved (Veronicadug). Kalkmaleri: 270, 1195, 1197; maleri: 644*, 1208. — Kristus og helgener. Maleri: 568*.

Maria.

Bebudelsen, besøgelsen og korsfæstelsen, se: Jesus. — Maria med barnet.

Kalkmaleri: 141; maleri: †917, 1255*; træ: 142*, 688*, 939*, †1048, 1177, †1210, 1256*, 1438*. — Den hellige familie. Kalkmaleri: 776; maleri: 644, †1076. — Marias død. Kalkmaleri: 140*. — Marias himmelfart. Sten: 595*?. — Marias himmelkroning. Kalkmaleri: 1197, 1250, 1302*; træ: †1227, 1419, †1452. — Maria som himmeldronning. Maleri: 1438*. — Maria som forbeder. Kalkmaleri: 666, 777, 788, 809, 888*, 1092, 1193, 1251; træ: 642*. — Maria. Kalkmaleri: 519, †767; maleri: 58*, 1208; træ: 567, 814*, †889, 1016, †1126; metal: †1051.

Apostle og evangelister.

Apostle. Kalkmaleri: 270*, †272*, †272, 319?, †334, 887* (to), 1112 (seks), 1152, 1164*, 1194, 1195, 1196, 1224 (tre), 1251 (fire), 1303*, 1418, 1465*, 1466; maleri: 143 (to); træ: 142* (to), 601* (tre), 602* (tre), 643*, 687*, 899*, †1048, †1126, 1208*, †1227, †1319, †1428, †1452 (to); sten: 1441 (to). — Den hængte Judas. Kalkmaleri: 1092, 1316*, 1467. — Evangelister. Kalkmaleri: †767, 810 (to), 974*; maleri: 1208, 1255*; træ: 567, 814*, 1016; tekstil: 63*. — Evangelisttegn. Kalkmaleri: 270*, 624*, 666, 857, 974, 1092, 1112, 1193, 1197, 1250, 1303*, 1465*, 1466; træ: 278*, 792*, 1155*, 1179, 1232*; sten: 72, 730*.

Helgener.

Abbedhelgener. Maleri: 568; træ: 601*. — Anna. Træ: 602*. — Anna selvtrædie. Maleri: 58; træ: 143*, 1177, 1208*, 1254*, tekstil: 64*. — Apollonia. Maleri: 568. — Augustinus. Træ: 58*. — Barbara. Kalkmaleri: 1316*; træ: 143*; tekstil: 64*. — Birgitta. Træ: 940; metal: 676. — Bispehelgener. Kalkmaleri: 1011, 1135, 1193, 1250, 1251?, 1276; træ: 601*, 1208*, 1256*. — Catharina. Kalkmaleri: 1250; maleri: 568*, 1254*; træ: 143*; tekstil: 64*. — Clara. Træ: 940*. — Dorothea. Træ: 601*. — Eligius. Kalkmaleri: †141, †272*. — Elisabeth. Træ: 143*. — Erasmus. Maleri: 900*. — Eulalia. Maleri: 568*. — Gejstlige helgener. Træ: 1208*, 1268*. — Genovefa. Træ: 940*. — Gertrud. Maleri: 568*; træ: 143*, 606, 1256*. — Gregor. Kalk-

maleri: 487*. — Gregors messe. Maleri: 58, †1077. — Hieronymus. Kalkmaleri: 487*. — Johannes Døberen. Kalkmaleri: 1010, †1124, 1193, 1303*; maleri: 567*, 1255*; træ: 567, 601*. — Jørgen (Georg). Kalkmaleri: 788, 1196, 1251*, 1418; maleri: †1077; træ: 143*, 459*, 601*; tekstil: 64*. — Knud Konge. Glasmaleri: †1076; kalkmaleri: 141*?; træ: 142*. — Kongehelgener. Kalkmaleri: 1250, 1303*; maleri: †1077?. — Kristoforus. Kalkmaleri: 142, 578*, 787, 1123, 1135, 1164, 1196, 1251, 1267; træ: 143*, 1208*, 1254*. — Kunibert af Köln. Maleri: 568?; træ: 601*?. — Laurentius. Kalkmaleri: 1197, †1251; maleri: 568*; træ: 713. — Lucia af Syrakus. Træ: 940*. — Margrethe. Kalkmaleri: 1196; træ: 567; sten: 1441*. — Maria Magdalene. Kalkmaleri: 1317; maleri: 568*. — Martin af Tours. Kalkmaleri: 272, 1196, 1418; træ: 1254*. — Mauritius. Maleri: 568*; træ: 143*. — Nicolaus. Kalkmaleri: 272*?, 888; maleri: 900?; træ: 143*?, 899*?, 1137*?. — Olaf. Maleri: †1077; træ: 142*, 1208*. — Pavehelgen. Træ: 601. — Roehus. Kalkmaleri: 272*. — Severinus. Kalkmaleri: 272*. — Stefan. Kalkmaleri: †1124; træ: 601*. — Ursula. Kalkmaleri: 1316*; maleri: 568*; træ: 143*. — Ubestemmelige helgener. Kalkmaleri: 334, †812, 1151?, 1196 (tre); maleri: †1048 (otte); træ: 601*, 720? (fire), 940* (to), †1126 (tre); metal: †1051; tekstil: 64*. — Ubestemmelige helgeninder. Kalkmaleri: 1193, 1250 (to).

Fremstillinger fra det gamle testamente.

Kalkmaleri, hvor intet andet er anført. Skabelsen: 667, 808, 858*, 974*, 1092, 1250. — Adam og Eva: 319, 667, 859*, 1196, †1252, 1466. — Herrens formaning: 667*, 859*, 1250, †1252. — Syndefaldet: 667*, †811, 859*, 974, 1011*, 1092, 1124, 1196?, 1223, 1250, †1252, 1317, 1418, 1466. — Uddrivelsen: 667, †811, 859*, 974, 1092, 1196, 1223, 1317, 1466. — Adams og Evas jordeliv: 667*, 859, 1196, 1223. — Kain og Abel: 808, 1223, 1224, 1250. — Noahs ark: 857. — Babelstårnet: 808*. — Abraham og Isak: †811?. — Isaks ofring: 808, 857, 1011. — Isak: 1418?. — Isak velsigner Jacob: 808. —

Jacobs drøm: 808. — Moses: 860, 1011, 1250. — Moses og den brændende tornebusk: 1011. — Moses modtager lovens tavler: 808. — Moses slår vand af klippen: 808. — Mannaregnen: 808. — Tilbedelsen af guldkalven: 808. — Pagtens ark: 808. — Den syvarmede lysestage: 809. — Aron: 860. — Kobberslangen: 808. — Bileam: 860. — Josva: 860. — Gideon med fåreskindet: 809. — Samsons kamp med løven. Sten: 595*?. — Samson bærer Gazas porte: 808. — Samuel: 1250. — Isai: 860. — Isai rod: 809. — David: 860, 1250. — Salomons dom: 1011. — Esther og Ahasverus: 809*. — Esaias: 860, 1250. — Jeremias: 1011, 1250. — Daniel: 1250. — Skriften på væggen: 809. — Daniel i løvekulen: 808*. — Hoseas: 860. — Amos: 860. — Jonas og hvalen: †778, 808*. — Habakuk: 860, 1418. — Zacharias: 1011. — Konge: 519?. — Patriark: 860. — Profet: 1224?.

Engle, sjæle og djævle.

Mikael som sjælevejer. Kalkmaleri: 1164, 1267?. — Mikael og dragen. Kalkmaleri: 1011, 1224. — Engle. Kalkmaleri: 141*, 142, †272*, 667*, 810, 857, 858*, 1010, 1011, 1195, 1196, 1223, 1250, 1251*; maleri: 279, 1208; træ: 142*, 940*; sten: 589. — Sjæle. Kalkmaleri: 859*, 1164. — Djævle. Kalkmaleri: †778*, †810, †812, 1093, 1253, 1317, 1466.

Allegoriske og symbolske fremstillinger.

Den rige og den fattige mands bøn. Kalkmaleri: †812, 1196, 1317, 1466. — Dødedansen. Kalkmaleri: 1196*. — Døds-synder. Kalkmaleri: †811*. — Enhjørning. Kalkmaleri: 1315, 1467; sten: 1441. — Enhjørnings]agten. Kalkmaleri: †1224. — Gudslam. Sten: 1441. — Hjort og vintræ. Kalkmaleri: 1467. — Lidelsesredskaber. Træ: 940*; sten: 41*. — Lykkehjulet. Kalkmaleri: †767, 1317. — Pelikan med sine unger. Kalkmaleri: 641*, 857.

Indskrifter, indridsninger m. m.
Romanske: 332*, 1405 (mand), 1434* (skib). — *Uvis alder:* 157, 365, 660, 773, 797, 1246*, 1393. — *Dateret:* 1432 (1624).

Indvielseskors, kalkmalede: 55, 272*, 344?, 767, 807, 886, 1012, 1176, 1253, 1267, 1304, 1417.

Jordfund. *Gotiske:* 154 (smykke), 754 (stridshammer).

Jordpåkastelsesspade. 1430.

Kalkmalerier. *Romanske, før 1250:* 344?, 1046?, †1093?, 1276*, (†)1436. — *Tidliggotiske, o. 1250—1300:* 270*, 955, 1112, 1267, 1302*, 1464*. — *Ældre højgotiske, o. 1300—1350:* 270, †270*, 519, 578*, 787*, †857, 857, 1010*, 1083, †1093?, 1164*, 1193*, 1207, 1223*, 1249*, 1267. — *1350—1400:* †140*, 318*, †319?, 624*, 766*, 1123*, 1151*, 1194*. — *1300'rne:* †334*, 422?, 1112. — *Yngre højgotiske, 1400—1450:* †272*, 807*, 857*, 1135*, 1195, †1418. — *1400'rne:* †502. — *Gotiske:* 43, 55, †55, 297?, 1176, 1267. — *Sengotiske:* †182?, 487*, 1092, †1464. — *1450—1500:* †141*, †142, 272*, (†)435, 666*, 667*, 776*, †777, (†)788, †810*, (†)973*, 1250*, 1314*, 1418, 1466*. — *1500—1550:* †142, 272*, †272, †273, 641*, †886*, 887*, †987*, (†)1012, †1124, 1196*, 1224, 1276. — *Eftermiddelalderlige, 1500'rne:* †55, 709*, †988, †1028. — *1600'rne:* †217, †367, †502, †938, †1093?, †1224. — *1700'rne:* 217, (†)435, 1277, †1383. — *Uvis alder:* †142, †554, 655, †767, 1028, (†)1038.

Daterede: 272* (mellem 1513 og 1521), †1028 (1584?), †55 (1598?), †217 (1616), †367 (1637?), †1224 (1691), (†)435 (1708), †1383 (1757—60), 1277 (1787). — *Oversigt:* s. 1573.

Kapeller. *Selvstændige. Middelalderlige:* †211, †244, †251 (slotskapel), †314, †467, †546, †620, †753, †946 (herregårdskapel). — *Eftermiddelalderlige:* †946 (1639, herregårdskapel), †750 (1698?, herregårdskapel), †247 (1836, hospitalskapel).

I og ved kirker. Middelalderlige: †41, †50, †256, 262, (†)394, 970, †1043, 1221*. — *Eftermiddelalderlige:* 719 (1595?), 375, 553 (1700'rne).

Se også: værnehelgener.

Kapitæler. *Romanske og unggotiske.* Klapkapitæler, af tegl: 133, 431*, 743, 1120, 1203, 1246, 1299. — Klokapitæler,

af tegl: 585, 662, 755, 800, 849, 1027, 1044, 1062, 1088, 1102, 1103, 1160, †1360, 1393, 1449. — Trapezkapitæler, af tegl: 341, 1074, 1122, 1190, 1337; af kridt: 260*. — Terningkapitæler, af tegl: 472, 660*, 1110, 1457; af kridt: 1460*; af gotlandsk kalksten: 1381. — Med bladdekoration, af tegl: 418*, 484, 576, 1063. — Med hoveder, af tegl: 924*. — Andre former, af tegl: 262, 805, 924*, 925, 1073, 1190. — *Gotiske*. Af tegl: 45*, 46*, 1190.

Kirkegårdsmnumenter. 1775—1800. Sten: 561, 618, 761. — *Efter 1800*. Sten: 84* (syv), 339, 404, 496 (tre), 530, 561 (seks), 618 (tre), 619, 630, 631, 632 (seks), 633, 649, 733 (to), 866 (fem), 894 (to), 921, 944, 945, 979, 999 (fire), 1023 (tre), 1032, 1116 (to), 1170, 1242 (tre), 1325, 1366 (to), 1367, 1390, 1445, 1454 (to), 1455 (fire), 1475 (fem). Jern: 84 (to), 85 (to), 479, 530, 630, 631, 632 (tre), 866 (to), 894, 921, 964 (tre), 979 (to), 999, 1032, 1128, 1272, 1296, 1334, 1366, 1411 (to), 1412, 1475.

Daterede: 561 (1790), 1475 (1803), 632 (1813), 632 (1815), 999 (1817), 632, 1475 (1828), 84 (1832), 479, 630 (1833), 632 (1835), 632 (1840), 84 (1842), 944 (1844), 945 (1846), 633 (1848), 530 (1850). — *Mestre:* H. E. Freund 84* (to), H. W. Bis-sen 84.

Kirkegårdspotaler. *Middelalderlige:* 353?, 498, 594, 634, 950, 1087, 1202, 1217*, 1282, †1327*?. — *1700'rne:* 905. — *Empire:* 442. — *Uvis alder:* 293, 308, 372, 429, 1042*, 1042, †1101, †1130.

Daterede: 1217* (1524), 905 (1729).

Kirkekister. *1600'rne:* 68 (16381), 113. — *Uvis alder:* †864, †1420. — *Mester:* Jørgen snedker 68.

Kirkelade. †340.

Kirkeriste. †33, †91, †131, †156, †172, †207, 353*, †660, †1053, †1217, †1283, †1310, †1336, †1393, †1414, †1424.

Kirkeskibe. *1600'rne:* 169, 893. — *1700'rne:* 228* (1730), 169 (1741), 1474*

(1747), 325 (1760), 151 (1762); 893. — *1800'rne:* 878* (1811), 119 (1828), 195 (1835), 648 (1850), 228 (1891). — *Uvis alder:* 228, 413.

Kirkestald. †392, †797, 868, †906.

Klingpunge. *1600'rne:* 1343 (1681), (†)463 (1699?). — *1700'rne:* 1182 (1701), †1168 (1702), (to), 148 (1712), 168* (1722), 168* (1725), 168* (1752), 463 (1768); *udat.:* 149, 648 (to). — *1800'rne:* 1324 (1807); 527 (to). — *Uvis alder:* 325, 401 (to), 832, 1324.

Klokker. *1200'rne:* †119 (1298). — *1300'rne:* 447* (1324); 195, 959. — *1400'rne:* 1098 (1407), 151 (1422), †151 (1465), 918 (1465), 1214 (1490), 1143* (1491), 229 (1493); *udat.:* 70, 195, 196, 229 (to), 426, 463, 675, 824, 846, 1274, 1474*. — *Middelalderlige:* †70, 281, 313, 816. — *1500—1550:* †1050 (1526), †1031 (1545); *udat.:* 151, 281 (to). — *Senmiddelalderlige:* 169 (to), 478, 494, 571, 903*?, 1069, 1085*?, 1241. — *1550—1600:* 463, 1261, 1333 (1554), 494 (1567), 918 (1571), 304, 542, 1200 (1574), 542 (1581), 528, 582 (1584), 1098, 1201 (1591), 1366 (1594), 794 (to), 1020, 1443 (1595), 447, 463, 865 (1596). — *1600'rne:* 70 (1600), 349 (1601), 780 (1603), 370, 509, 698, 699 (1607), 676, 931 (1616), 978 (1621), 382 (1629), 750 (1631), 1157 (1632), 313 (1633), 230, 1430 (1634), 648 (1636), 1201 (1638), 439 (1640), 325 (1645), 370 (1646), †103 (1649), 281, †1069 (1665), 1168 (1666), 832 (1696), 196, 1241 (1699); *udat.:* 1183? — *1700'rne:* 1324 (to), 1375 (1703), 1128, 1343 (1708), 1107 (1717), 478, 1400 (1724), 1168 (1725), 401 (1727), 326 (1728), 1444 (1737), 1270 (1742), 119, 528 (1748), 119 (1749), 402 (1753), 509 (1754), 629 (1756), 903, 1430 (1763), †1078 (1764), 931 (1766), 414 (1775), 611 (1777), 944 (1780), 648 (1782), 964 (1787), 1280 (1788), †1421 (1789), 1020 (1793), 1293 (1795), †1051 (1797). — *1800'rne:* 1069 (1802), 414, 1333 (1803), 713, 1293 (1814), 439, 894 (1820), 362, 1041 (1823), 362, 865 (1824), 760 (1825), 349, 1454 (1828), 781, 1261 (1831), 1411, 1474 (1832), 590 (1834),

1115 (1836), 559 (to), 1144 (1837), 959 (1838), 304 (1839), 688 (1840), 879, 1183 (1845), 1366 (1847), 119 (1850), 151 (1852), 1085 (1860).

Mestre, se: klokkestøbere.

Klokkestabler. *O.* 1350: 640*. — *Middelalderlige*: 297*, 318, 359*, 412*; forsvundne: †173, †340, †388, †566, †584, †654, †680, †692, †708, †744, †756, †764, †775, †786, †820, †849, †1075, †1101, †1120, †1150?. — *Uvis alder*: 366. — *Oversigt*: s. 1571.

Klokkestole. *Sengotisk*: 970*. — *Daterede*: 699 (1607?), 1242 (1706), 1307 (1710), 1183 (1712), 1201 (1761), 440 (1797), 879 (1843). — *Mester*: Lars Hald 1183 (1712).

Klokkestøbere.

A (Uldall 30) 195 (*beg. af 1300'rne*).

Andersen, L., Aarhus 629 (1896).

Asmussen, Asmus, Husum 401 (1727).

Benninck, Matthias, Lubeck 918 (1571), †304 (1572), 304 (1574), 543 (1581), 528, 582 (1584).

Benninck, Reinholt, Lubeck 70 (1600), 349, †510 (1601), 370 (1607).

Bochumer Verein f. Bergbau u. Gussstahlfabrikation, Westphalen †992 (1872), 770 (1877), 448 (1878).

Danckwart, Adam, Wismar †1421 (1656).

Dibeler, Michel, bøssestøber i Flensborg (1516—75) 494 (1567).

Fuchs, Felix, kgl. stykkestøber i Kbh. (o. 1626—37) 750 (1631), 1157, †1344, †1474 (1632), †1430 (1651).

Gamél, Victor, Frederiksværk 1183 (1845).

Gamst, H. C. (1783—1803), J. C. Gamst (1803—13), J. C. og H. Gamst (1813 ff.). 1020 (1793), 414, 1333 (1803), †1060 (1812), 713 (1814), 439, 894 (1820), 362, 1041 (1823), 362, 865 (1824), 760 (1825), 349, 1454 (1828), 1261 (1831), 1411, 1474 (1832), 590 (1834), 1115 (1836), 1144 (1837), 959 (1838), 304 (1839), 688 (1840).

Gamst, H. og H. C. Lund (1836—54). 879 (1845), 1366 (1847), 1376 (1851).

Gamst, H. og H. C. Lunds Efterfølgere

(1854—72). 119 (1850), 846 (1857), 1085 (1860), 611 (1866), 944 (1869).

Gherard, Lubeck? (Uldall 90) 229 (1400'rne).

Ghyse, Hans, eller Jacob Jode (Uldall 184) 426 (1400'rne).

Grot, Abraham, Wismar †196 (1671).

Hans klokkestøber 120 (1678).

Heegaard, Anker. Etablissement, Frederiksværk (1853 ff.). 1344 (1891), 1307 (1892).

Henriksen, Hans (Uldall 184 f.) †151, 918 (1465).

Herbst, D. C., hofklokkestøber, Kbh. 964 (1787), 1280 (1788), 120 (1794), 1293 (1795), †1051, †1344 (1797).

Holtzmann, Friderich, kgl. stykkestøber i Kbh. (1695—1727). †559 (1700), 478 (1724).

Holtzmann, Johan Barthold, kgl. stykkestøber i Kbh. (1727—57). †992 (1732, to), †1280 (1735), 1444 (1737), †1307 (1747), 119, 528 (1748), 119 (1749), 402 (1753), 510 (1754), †1421 (1789).

Hornhaver, Johan Peter, Frederiks værk 1069 (1802).

Huve, Albrecht, Stralsund 794 (1595).

Huve, Hans, Stralsund 978 (1621).

Hynemøder, Hans, Lübeck 281, †1069 (1665), 1168 (1666).

Jeremisen, Jacob †383, 832 (1696), 196, 1241 (1699).

Jode, Jacob, se: Ghyse, Hans.

Jørgen klokkestøber, sikkert identisk med Jørgen Stahl (s. d.).

Kegge, Oluf (Uldall 202) 1143* (1491).

Kleimann, Arent, Lübeck 931 (1616), †414? (1622), 382 (1629), 313 (1633).

Kleimann, Conrad, Lübeck †1294, 1324 (to), †1344, 1375, †1401 (1703), 1128, 1344 (1708).

Kleimann, Cordt, Lübeck †629 (1641).

Koster van der Hart, Ahasverus, kgl. støbemester i Kbh. (1673—91). 120 (1680, to).

Krog, H., Frederiksværk 151 (1852).

Kron (Cron), Henrik Sørensen †1388 (1691).

L H D D †1098 (1654).

Löschenkohl, F. W., Frederiksværk 559 (1837, to)

Løw, B. S. & Søn, Kbh. (fra 1872).

1059 (1888), 1388 (1908), 1098 (1909), 978 (1911).

Madsen, Laurids, kgl. bøssestøber i Kbh. (1540—70). 1261, 1333 (1554).

Mervelt, Gerhardt van (1539—88). †1031 (1545).

Middeldorp, Karsten, Lübeck 463 (1554).

Nielsen, Hans (Uldall 87, 89) 675 (o. 1450), 229 (1470'erne).

Pether (Uldall 149 ff) 1098? (1407); 196, 478, 611, 1474*?

Ritzmann, J. G., Kbh. 1293 (1814), 781 (1831).

Stahl, Jørgen, Nakskov? 120, †313, 648 (1692).

Strahlborn, Lorenz (Laurentius), Lübeck 326 (1728).

Tessien, Henrik, klokkestøber og »Grof-Rothgieter« i Kbh. (1708—52). 1107 (1717), †1307 (1723?), †1388, 1401, †1454 (1724), 1168 (1725), 1270 (1726), †1388 (1735), 1270 (1742).

Troschell, Michael Carl, kgl. hofklokkestøber i Kbh. (1753—83). 629 (1756), 903, 1430 (1763), †770, †1078, †1411 (1764), 931 (1766), †781 (1769), 414 (1775), 611 (1777), 944 (1780), 648, †992 (1782).

Troschler, Marcus, Kbh. 120 (1769).

Westphal, Michel, Rostock 1201 (1574), †879 (før 1586), 1098 (1591), 794, 1020 (1595), †629 (1598), 676, †846? (1616), †559? (1619), †728 (1633), 230? (1634), †1324 (1636), 1201 (1638), †1324 (1640), †1116 (1642), 325 (1645), 371 (1646), †349, †1031 (1649).

Wise, Anton, Lübeck 224* (1648, malm-døbefont).

Wulf, Jørgen, Hamburg 648 (1636).

Nordtysk støber (Uldall 152) 151 (1422).

Nordtysk støber (Uldall 285) 229 (1493).

Korbuekragbånd. *Romansk*. Af granit: 910*. Af tegl: 355, 1434, 1460. Af kridt: 691, 1275, 1311. — *Unggotisk*. Af tegl: 1190. — *Sengotisk*. Af tegl: 897.

Korforlængelser (se også: østforlængelser). *Unggotisk*: 596. — *Gotisk*: 653, 691, 1132.

Korkåber. (†)63*, †155, †556, †814.

Krucifikser. Træ- og metalarbejder.

Korbuekrucifikser. *Tidlig gotiske*, 1275—1300: 438*, 1179*, 1352*. — *Unggotiske*, 1300—1350: 323*, 424*, 686*, 759*, 792* (korstræ), 843*, 863*, 891*, 1015*, 1049*, 1058*, 1139*, 1211*, 1257*, 1365, 1410*, 1420*, 1429*, 1441*. — *Høj gotiske*, 1350—1400: 146*, 188*, 1199, 1231*, 1341*. — 1400—1450: 671*, 901*. — *Sengotiske*, 1450—1550: 65*, (†)189 (korstræ), 278*, 447, 458, 475*, 476, 671*, (†)792? (korstræ), 876, 1040*, 1096, 1155*. — *Efter-middelalderlige*, 1600- og 1700'rne: 224 (1646), 792*, 958, 1166, 1321, 1374, 1420, 1442 (korstræ), 1442 (1721, korstræ). — *Mester*: Hans Lavridsen? 1321.

Sidefigurer. *Senromanske*, o. 1250: 1015*.

— *Sengotiske*, o. 1515: 814* (Claus Berg).

Med maleri: 1442 (o. 1600).

Småkrucifikser (alter-, kiste-, proces-sionskrucifikser m. v.). *Højgotisk*, o. 1400: 1471. — *Sengotisk*: 1030. — O. 1650. Af metal: 404. — 1700'rne. Af træ: 276, 555. Af metal: 979, 1166.

Oversigt: s. 1575.

Krypt. 42 (gotisk), 100 (1655).

Låsetøj. *Middelalder*: 1307, 1472. — 1600'rne: 770, 878, 1141?. — 1700'rne: 493, 892, 1156 (1723?). — *Uvis alder*: 713.

Langhuse. *Unggotiske*: 173, 1218. — *Gotiske*: 91, 207, †242, †244, 442, 622, (†)635, 936, 1172, 1369.

Langhuskor, se: østforlængelser.

Ligbårer. 1020, 1430, 1454.

Ligbukke. 1270.

Ligkister (sml. sarkofager, ligkiste-plader og -beslag). *Romansk*. Af gotlandsk kalksten: 818*. — 1600'rne: 615 (atten?), 998 (fem), 999. — 1700'rne: 200 (to), 560 (fire), 1023 (to), 1146 (tre), 1147 (to). — 1800'rne: 200 (fem). — *Uvis alder*: 1147.

Ligkisteplader og -beslag. 1600'rne. Sølv: 240. Messing: 83, 200, 289. Kobber-folio: 404 (fire), 615 (fire). Ubestemmeligt

materiale: 919. — *1700'rne*. Forgyldt metal: 561. Sølv: 560, 1023 (to). Kobber: 731. Tin: 1146 (to), 1147 (to), 1401, 1402 (tre). Bly: 560, 732 (fem), 932 (to), 933 (tre). Ubestemmeligt materiale: 919 (syv), 920. — *1800'rne*. Tin: 1402 (to). Bly: 288, 732 (to). Blik: 200. Ubestemmeligt materiale: 200 (tre), 920 (to).

Loftsmalerier. †1224 (1679, Jacob Blieschou).

Lydpotter. 342*.

Lysearme. 118 (1596?). — *1600'rne*: 1240 (1600), 194 (1646), 280 (1698); *udat.*: 70, 119 (to), 169, 228.

Lysekroner. 1550—1600: 168*, 1030 (1590). — 1600—1650: 280 (1611), 227 (1625), 69 (1638), 194 (1639); *udat.*: 118, 150, 193, 227, 303*, 426, 509, 542, 558*, 727*. — 1650—1700: 118 (1651), 227 (1660), 280 (1670), 1240 (1690), 303* (1694), 463* (1695), 151 (1699); *udat.*: 69*, 194, 228. — *1700'rne*: 118, 978 (1702), 1240 (1706), 1240 (1707), 194 (1715), 1324 (1716), 118 (1718), 1474 (1732), 228 (1740), 878 (1756), 893* (1766), 118 (1782); *udat.*: 168, 280, 793, 865, 1068, 1240, 1293. — *1800'rne*: 628, 1270.

Mester: Kiel Siversen, Nykøbing 893* (1766).

Lysesakse. Af messing: 70 (1620). Af jern: 478.

Lyseskjolde. *1600'rne*: 195 (1672), 1020 (fire).

Lyseslukker. 540.

Malere og stafferere.

Anders maler, Nykøbing 1136 (1695?), †281 (1699).

Andersen, C. C. 155.

Balle, P. 1084 (1852), 1057 (1860).

Bayer, Erik 922 (1910).

Benzon, L., Maribo 1442 (1822), 320 (1829), 712 (1840), 713 (1841), 791, †1048? (1842), 1084 (1852), 378 (1857?); 840.

Berns, Gotlib, Oreby †167 (1772).

Bilde, Hans 116 (1740).

Bisgaard †279 (o. 1765?).

Blest, I. 627 (1867).

Blieschou, Jacob, Nykøbing 117 (1676), †1225 (1679), 108, 109 (1682), †280 (1690), †195 (1696).

Blistesøn, Jacob, identisk med Blieschou, Jacob.

Borre, Harald 1249*, 1250 (1939), 1193 (1941).

Brarup-mesteren (o. 1450—75) 788, 1250*.

Broge, Hans †227 (1832).

Broge, I. G., Nykøbing 1176, 1177 (1829), 1209, 1212, 1226, 1236, 1255 (1830), 224, 226, †227 (1832), †226, 1319 (1833), 1176 (1843), †1227 (1858).

Brünniche, Andreas 117? (o. 1760).

CAM 1442 (1633).

Clement, Anthonius, Odense 230* (1622—26), 234 (1624), 1322 (1633), 1212 (1634), 1198, 1318* (1635), 1226, 1258 (1636), 122*? (1646); 150, 1236?, 1436?, 1437?. — *Værksted*: 221* (o. 1616).

Cranach, Lucas, d. æ. 237* (o. 1540).

Dalsgaard, Christen 873 (1861).

Decker, Ewert, svend hos Anthonius Clement 230* (1622—26).

Dittmers (Ditmar), Heinrich 994* (o. 1660).

Dorph, A. 989 (1868?), 655 (1870), 693 (1874), 668 (1876), 975 (1877), 538 (1883), 163 (1893), 1340 (1895).

Due, Kristian 1024 (1919), 867, 895*, 1344 (1924).

Dwerzactzek?, A. 1398 (1865).

Eckersberg, C. W. 504* (1841).

Ehlers, Hans, Nykøbing 1472 (1741), 1321* (1742), 1241 (1745?), †1365, †1410 (1746), †1167, †1168 (1747), 1237, †1239 (1748), †1141, 1212 (1749), 1343 (1751), †1200 (1755), 1419 (1756), 1211* (1757), 1126, †1127, †1293 (1758), †192, †193, †195 (1761), 1452 (1766).

Elmelunde-mesteren (1475—1500) 788, †810, 1196*, 1314*, 1466*. — *Værksted*: 1277. — *Skole*: 1092.

Fox, Johan †165, †167, †169 (1681).

Frölich, Lorenz 108 (1857); 347.

Garstenbüttel, Ulrich, se: Ulrich, Joachim.

- Grandjean, Frederik 1267 (*1847*).
 Hans Jørgen maler †1113, 1115, †1115
(*1694*).
 Hansen, Stubbekøbing 1167 (*1863*); †279.
 Hansen, Eskild 1201 (*1946*).
 Hansen, I. 579* (*1843*).
 Hansen, Julius, Søllested 428 (*1907*).
 Hansen, L. 610 (*1927*).
 Hanstrøm, Hardenberg †150 (*1821*),
146 (*1826*).
 Haugaard 1125 (*1914*).
 Heidemand, Andres, Nykøbing †1113,
1115 (*1693*).
 Henrik maler †192 (*1745*).
 Henriksen, Mads 1092 (*1897*), 185*,
196*, 197* (*1903*), 1223 (*1904*).
 Hiort, Nykøbing †190 (*1774*), †192
(*1779*), †191 (*1790*).
 Hoffman, Jacob 528 (*1686*).
 Horen, Reinholdt 1209 (*1703*).
 Hou, Axel 512 (*1893*), 512 (*1931*), 519
(*1937*).
 Hvid, Chr. †1256 (*1701*), 1198 (*1722*),
1211, †1213, †1453 (*1731*), 1126, †1127,
1138, 1155, 1156, †1200, 1230, 1260,
†1365, 1373, 1420 (*1732*), †1142, †1153,
1255, †1387, †1388, †1400, †1408 (*1733*).
 Ingemann, Lucie Marie 1136 (*1840*);
1153.
 Jensen, Axel, Horbelev 1060 (*1940*).
 Jensen, Einar V. 497* (*1942*), 795, 1041
(*1945*).
 Jerndorff, August 929 (*1885?*).
 Joensen, Thomas 116 (*1649*).
 Johan maler 116 (*1654*).
 Johan maler †167 (*1729*).
 Johan maler, Branderslev 117 (*1692*).
 Jørgensen, J. og A. C. Møller, Saks-
købing 712 (*1853*).
 Kornerup, J. †987 (*1868*), 973 (*1876*),
270, 272, 273, 624 (*1881*), 886 (*1883* og
1888), 666, 810 (*1889*), 807 (*1889—92*),
1302 (*1893*), 1193 (*1895—96*), 1267, 641
(*1900*), 1464 (*1901*), 641 (*1904*).
 Küchler, Albert 1014 (*1849*).
 la Croix (Johan Otto?) 751 (*1698*); 723,
729*.
 Lauridsen, Hans, Næstved 1234*, 1238*
(*1680*).
 Lind, Egmont 1123, 1164, 1250 (*1932*),
709, 886* (*1936*), 807 (*1940*), 1151, 1302
(*1942*), 666 (*1943*), 1464 (*1943—49*).
 L J S 1019 (*1705*).
 Lund, Anker 1408 (*1892*).
 Lund, F. C. 1362 (*1857*), 360 (*1872*).
 Lytzen, Niels Aagaard 566, 1419 (*1864*).
 Magnus-Petersen, J., se: Petersen,
Magnus.
 Malling, Johs., Roskilde 371 (*1918*).
 »Mesteren fra Frankfurt«, Antwerpen
248* (*o 1520*).
 Merckly, Michael †1181 (*1707*).
 Meyer 1165 (*1854*).
 Moe, Andreas 610 (*1904*).
 Munk, Harald, Holbæk 727, 734 (*1920*),
688 (*1926*), 416 (*1936*), 327* (*1937*), 363
(*1940*), 352 (*1943*); 901*.
 Møller 143, 148 (*1832*), 145 (*1839* og
1844).
 Møller, A. †929 (*1845*).
 Møller, A. G., se: Jørgensen, J.
 Møller, C. E. 555 (*1854*).
 Paproczy, Bartholomæus, Køge 236*
(*1649*, to).
 Pedersen, Stefan Viggo 1304 (*1926*);
888.
 Petersen, Magnus 624 (*1877*), 1314
(*1887—89*), 104 (*1896*).
 Philip, Zacharias, Odense †110 (*1662*),
105, †190, †192 (*1665*), 113 (*1668*).
 Raadsig, H. 412 (*1855*).
 Raedel, Georg 1340 (*1840*).
 Rasmus maler †656, †657 (*1593*).
 Rasmus maler 116 (*1649*).
 Rembrandt-elev? 830.
 R M S 197* (*1663*).
 Roed, Jørgen 610 (*1877*), 463 (*1881*); 310.
 Roland-Hansen, K. 1296 (*1949*).
 Rothe, Eigil 1276 (*1906*), 1223 (*1909*),
641, 1164, 1267 (*1910*), 1193 (*1911—12*),
1010 (*1920*), 807, 1123 (*1929*).
 Saxtorp, Marion 1094 (*1942*).
 Schantelaug, F. 1084 (*1852*).
 Schiødte, Erik 502 (*1883*).
 Skovgaard, Johan Thomas 457 (*1937?*).
 Smidt (Schmidt), A. G., Nysted †192
(*1837*), 1039 (*1838*), †190 (*1839*), 185*,
188, 190* (*1840*).
 Svend maler 1140 (*1646*), 1179 (*1652*).
 Termansen, Niels 781 (*1909*), 371 (*1918*),
781 (*1930*), 352 (*1931*).
 Termansen, N. J. 1243 (*1927—29*), 1187
(*1929*), 386 (*1930*), 1476 (*1938*), 232*, 352
(*1943*), 171* (*1948*); 155.

Tessin, Nicolai †192 (1703), †193 (1717), 1115 (1723), †190 (1727).
 Timm (Thim), Reinhold, Sorø 236* (1634).
 Thomsen, August 1451 (1845), 1278 (1853).
 Thomsen, Esben 148 (1741).
 Trock-Madsen, Carl 1047 (1931).
 Tvingel, J. E. †445? (1749?).
 Ulrich, Joachim (muligvis identisk med Ulrich Garstenbüttel, Nykøbing) 1181 (1631).
 Wahl, Johann Georg 642*? (o. 1800).
 Weber, C. 217, 221, 226 (1874).
 Wegener, Th. 444 (1852), 1066 (1853); 334.
 Westphal, Fritz 1468.
 Wolff, Nicolaus 624* (1794).
 W P F 378 (1582).
 Zacharias maler, Odense, identisk med Philip, Zacharias.
Kopier efter Carl Bloch 334, 1331. — Caravaggio 303. — Carlo Dolci 675, †989. — A. Dorph 1076. — C. W. Eckersberg 841. — Jordaens 722, 1094. — Perugino 1014. — Rubens 1094, 1267. — J. Sadeler (efter Christopher Schwartz) 221, 1437. — Peter de Witte 1326.

Malerier, se: altertavler, epitafier, fontegitre, gitre, krucifikser, loftsmalerier, løse malerier, monstransskabe, pengeblokke, pengetavler, prædikestole, pulpiturer, prætestole og stolenværk.

Malerier, løse. *Sengotisk*. På lærred: †917. — 1600'rne: †1292 (fire). På træ: 150, 1143*, 1375* (1693). På lærred: 382 (1619), 382 (1628), 150 (1690); 117 (to), 382 (to). — 1700'rne: †1293 (1721), †1473 (1747). På lærred: †1473 (1712?), 1143 (1733), 610 (1770); 117, 150, 303, 610, †1293?, 1365. — 1800'rne: 610, 627 (to), 675. — *Mestre*, se: malere og stafTerere.

Messehageler. 1500'rne: †164 (1545); 223, †991, †1341. — 1600'rne: †1114 (1632), †1126, †1305 (1633), †1269 (1640), †188 (1642), †1138 (1644), †1320 (1646), †1178 (1648), †276 (1655), †223 (1660), †991, †1470 (1672), †164 (1680), †1386

(1697); *udat.*: †188, †991. — 1700'rne: †107 (1712), †1198 (1713), †1106, †1114 (1714), †223, †1166 (1715), †188, †347 (1719), 276 (1723), †1269 (1724), †1155, †1256, †1279, †1441, †1453 (1727), †1399, †1410 (1728), †901, †1126 (1729), †1320 (1742), †1288 (1746), †399, †670 (1748?), †1374 (1757), 863*, †1138, †1279, †1364 (1759), †725, †1428 (1764), †891, †1126, †1166, †1441 (1765), †1269 (1766), †63 (1774), †145 (1777), †164 (1783); *udat.*: †233 (to), 412, †506. — 1800'rne: †605 (1806), †145, †491 (1816), †725 (1827), †1386 (1841), 1269 (1844?); *udat.*: 276, 379, 695, 914 (to). — *Udaterede, nævnt 1597*: †276, †1364, †1470. — *Nævnt 1600—1650*: †63, †188 (to), †991, †1198 (to). — *Nævnt 1650—1700*: †63 (tre), †107, †276, †446, †460 (to), †475, †491, †506 (to), †524, †540 (to), †556, †605 (fire), †656, †669, †792, †875 (to), †1015, †1126, †1166 (to), †1198, †1256, †1278, †1288, †1341, †1364 (to), †1386, †1399 (to), †1410, †1419, †1428 (to), †1441, †1453. — *Nævnt 1700—1750*: †63, †107, †145 (to), †223 (tre), †685, †891, †901, †976, †1015 (to), †1114 (tre), †1138, †1155, †1210 (to), †1229, †1288, †1306, †1332 (tre), †1364 (to), †1374, †1375, †1386 (to), †1410, †1420, †1428, †1453. — *Nævnt 1750—1800*: †145, †254, †1030, †1039, †1096, †1386. — *Nævnt 1806*: †361, †369.

Mester: perlestikker Jacob Harras †1288 (1746).

Mindetavler (se også: epitafier).

1. **Stenhuggerarbejder**. 1600'rne: 986 (1616), 986 (1621?), 598, 984 (1636), 366 (1637), 180 (1643), 613 (1646), 180 (1649), 926 (1674), †1334 (1682), 628 (1686); 613. — 1700'rne: 628 (1704), 410 (1745). — 1800'rne: 628, 1294.

2. **Træskærerarbejder**. 1600'rne: 195 (1661), 117 (1692); 117, 1343. — 1700'rne: 1144 (1733), 195 (1780); 1169. — 1800'rne: 478 (1802), 1474 (1804); 1031 (tre). — *Med malerier*: 1144 (1733). — *På lærred*: 1474 (1825). — *Mestre*, se: snedkere og billedskærere.

3. **Metalarbejder**. *Af sølv*: 281 (1779). — *Af kobber*: 613 (o. 1673, to).

Monstransskabe. *Gotiske:* 279*, †687*. — *Med malerier:* 279*.

Møntfund. 315, 467.

Oblatæsker. *Af sølv:* 275* (*gotisk*), 956 (1588). — 1600'rne: 61* (1623), 222 (1656), 1228 (1669), 929 (1673), 539 (1676), 346* (1687), 963 (1690), 300 (1692), 105* (1696), 185 (1697), 321 (1699). — 1700'rne: 1256 (1700), 556, 568, 626, 645 (1706), 1114* (1712), 163, 655 (1714), 830 (1715), 1386, 1399 (1720), 875 (1722), 144 (1726), 1320 (1732), 814 (1739), 1452* (1748), 823 (1758), 311, 724, 813, 1014*, 1210 (1764), 379 (1776), 398 (1777), 445, 603 (1778), 1094 (1785?); *udat.:* 62, 459, 862*, 913, 1137. — 1800'rne: 1440 (1845); 301, 1278. — *Af tin:* 1154 (o. 1800). — *Af ibenholt:* 990 (1817?). — *Af porcelæn:* 578, 589 (1844).

Mestre, se: guldsmede.

Oldtidshøje på kirkegårde. 635 (to), 640.

Opus spicatum (*sildebensmønster*). Murværk med skrætliggende sten i skifteerne, kun om brudsten: 1432.

Orgelbyggere.

Bergmann, Kjøng †227 (1832). Busch, A. H. og Sønner 1270 (1886). Bøg, Jens †192 (1669). Frobenius, Th. 1213 (1954); 1420. Frobenius, Th. og Chr. Winther 1454 (1919?).

Gertsen, Peder, Taars †148 (1726). Gregersen 917 (1851), 192 (1857). Gudme, Svendborg 1343 (1876). Hansen, Fr. og Søn, Nykøbing 1411. Kretzschmer, Jacob 167 (1768). Kruckow, Hans 68 (1689, 1690). Köhne, Daniel 148 (1865), 1182 (1873). Lampe, organist 115 (1807). Lund, Stege †148 (1731). Mads orgelbygger †192 (1671). Marcussen, Aabenraa 1182 (1939), 192 (1944). Nielsen, Friderich †192 (1745). Olsen, Knud, Kbh. 1213 (o. 1860). Peder orgelmester 68 (1653).

Pedersen, Johan, Næstved †148 (1826). Ramus, hoforgelbygger 227, 1182 (1848). Sanger, David, Halle 192 (1823). Smidt, Chr., Nyborg 68 (1640). Starup, I., Kbh. 115 (1856 og 1913); 1388.

Svane, Chr. Abrahamsen, Rudkøbing 115 (1740 og 1755), †227 (1757).

Sørensen, M., Horsens 1168, 1280, 1307.

Thornam, Næstved †992 (1835).

Winther, Chr., se Frobenius, Th.

Wroblevsky, Daniel †192 (1777), †167 (1796).

Zachariasen, A. C., Aarhus 1323 (1870).

Orgler. 1600'rne: 115* (1648), 752* (1698, figurer); 192 (topstykker). — 1700'rne: 192 (1777). — 1800'rne: 610 (1835), 824 (1847), 1182 (1848); 648, 1400. — *Mestre,* se: orgelbyggere og snedkere.

Pengeblokke. *Af træ:* 401* (*sengotisk?*), 116* (1573), 227 (1584). — 1600'rne: 727* (1624), 1182 (1651?), 1019 (1689?); *udat.:* 227, 312, 494, 558, 816, 832. — 1700'rne: 1323 (1717), 1411 (1766), 1156 (1770), 675 (1781); *udat.:* 325, 381, 478, 527, 581, 590, 627, 648, 892, 931, 943. — 1800'rne: 571 (1802), 439 (1819), 508 (1842), 1213 (1847?); *udat.:* 413, 824, 902, 1041, 1107. — *Uvis alder:* 426, 878, 1115, 1142, 1200, 1260, 1307, 1375, 1420, 1443, 1454. — *Af jern.* 1800'rne: 1085 (1850); *udat.:* 1059, 1068, 1280.

Med malerier: 1323* (1717), †1239 (1748, af Hans Ehlers).

Pengebøsser. *Af kobber:* 1020 (o. 1650). — *Af træ:* 325 (1709).

Pengetavler. 1650—1700: 1156* (1691); 959, 1156*. — 1700'rne: 1472* (1705), 1472 (1719, sølvbjælde), 845 (1720), 1420 (1722?), 1213 (1723?), 1411 (1748), 116 (1764), 116, 1050 (1768); *udat.:* 116 (to), 878, 893 (to), 1115, 1168 (to), 1323, †1472. — 1800'rne: 1292 (1802); *udat.:* 582, 750 (to), 902 (to).

Med malerier. 1700'rne: 893 (1702); 1168, 1323.

Mestre, se: guldsmede og snedkere.

Perlestikkere. Harras (Horros), Jacob, kgl. perlestikker, Kbh. †1152, †1436 (1728), †1267, †1408 (1729), †1288 (1746), †1418 (1747).

Prædikestole. 1. Træskærerarbejder. 1550—1600: 672* (1586?), 506* (1593), 557 (1594); *udat.*: 166*, 361*, 447*, 461*, †581, 590, (†)656, 759, 844*, 892*, 1155, 1429, 1442. — 1600—1650: 525*, 815 (1602), 348 (1608), 992, 1096* (1610), 696 (1622), 301* (1627), 110* (1630), 1211*, 1236* (1631), 424*, 1321 (1633), 369*, 491*, 1257, 1279 (1635), 607* (1636), 749 (1639?), 1306 (1639), 225*, 1140 (1640), †389 (1642), 1200 (1643), 1017 (1645); *udat.*: 66*, 146*, 190*, 278*, 312*, 323*, 380*, 400*, 413*, 438*, 476*, 540*, 646, 686*, 712*, 726*, 748, 831*, 877, 902, 915*, 930, 958, 1030, 1040*, 1050, 1058, 1067*, 1077, 1085, 1107, 1114, 1167*, 1181*, 1269, 1289, 1342, 1374*, (†)1387, 1442?, 1453, 1471*. — 1650—1700: 770 (1689?), 1387 (1690?); *udat.*: 447?, 793, 864, 1442. — 1700'rne: 712, 1270 (1721), 1471 (1721?); *udat.*: 626, 646, 749. — Efter 1800: 380 (1828); *udat.*: 824*, 1127, 1410. — Prædikestolshimle. 1600'rne: 712*, 793, 1429. — Dørfløje til prædikestolsopgange. 1600'rne: 381, 608*. — Mestre, se: snedkere og billedskærere. — Oversigt: s. 1590.

2. Stenhuggerarbejde. 312.

3. Malerier. På træ. 1500'me: 361*, 447. — 1600'rne: 1181 (1631), 1322, 1442 (1633), 279 (1634), 1078 (1693?); *udat.*: All*, 541*, 1236, 1290, †1290. — Uvis alder: 324*, 759, 902. — Mestre, se: malere og stafferere.

Præsterækketavler. 1. Træskærerarbejder. 1600'rne: 116 (1676), 527 (1686); *udat.*: 610, 713, 1142*. — 1700'-me: †1292, 1307 (1717), 978 (1723), 1472 (1741), 1213 (1781); 1068. — 1800'rne: 382 (1834); 337, 1343, 1472. — Uvis alder: 610 (to). — Mestre, se: snedkere.

2. Stenhuggerarbejde. 917 (1683).

Prætestole (skriftestole). *Sengotisk:* 1019. — 1550—1575: 1030, 1059*, 1141, 1442. — 1600'rne: 400 (1607), †1097

(1610), †1400 (1649); *udat.*: 400, 527, 1068, 1078, 1237*, 1259, 1291. — 1800'rne: 749, 1411. — *Med malerier:* 1238* (1680, Hans Lauridsen i Næstved). — Mestre, se: snedkere og billedskærere.

Pulpiturer. 1. Træskærerarbejder.

1500'me: 824*, †1213. — 1600'rne: 114* (1631), 115*, †1200 (1648), †1115 (1649), 1323 (1650), 892* (1651); *udat.*: 115, 280, 493*, (†)494, 793, (†)816, 1019, 1239, (†)1388. — 1700'rne: 1156 (1710), †1291 (1716), (†)1142 (1727), 1127 (1732); *udat.*: 280. — 1800'rne: 558 (1833?); *udat.*: 627, 647, 727, 749, 824, 831, 864. — Uvis alder: 760. — Mestre, se: snedkere og billedskærere.

2. Malerier. 1600'rne: 892, 1239. — 1700'rne: †1292 (1716); 280. — Uvis alder: 1323.

Relieffer. Af gips: 794*, 812 (1848); 822, 1068. — Mestre, se: sten- og billedhuggere.

Relikviegemmer (sml. også helgengrave). I alterborde: 458, 955, †1384, 1436. — I krucifikser: 66, 601.

Relikvier. 66, 955, 1278.

Runeindskrift. 629.

Runesten. 351, 676, 818, 1101, 1380.

Røgelsekar. Romansk: 1015. — Gotiske: 63, 321*, 336, 568, 684*, 748, 823, 1178, 1269. — Middelalderlige: 276, 446, 524, 1374, 1419, 1453.

Sagn. 31, 58, 83, 130, 156, 308, 372, 387, 406, 417, 429, 449, 468, 650, 741, 772, 796, 826, 848, 868, 905, 923, 935, 962, 981, 1025, 1034, 1061, 1080, 1101, 1109, 1130, 1148, 1159, 1188, 1202, 1216, 1336, 1368, 1379, 1392, 1423, 1431, 1434, 1456.

Sakristier. Gotiske. I selvstændig bygning: †49?, †138?, 179*, 268, 296, 356, 454, 486, 1006, 1091, †1174; i to stokværk: †49, 179*. — 1783: 987. — Uvis alder: †181, †216, †1046.

Salmebogsbeslag. Af sølv: 63 (1739).

Sarkofager (sml. ligkister og ligkisteplader). 1700'rne. Af marmor: 201 (fem), 561*. Af kobber: †920.

Sidealterborde. †50, †318, †693, †830, †836.

Sidealternicher. Flankerende korbuens: †332, 433, 662, 774, 804, 953, 1110, 1461. I sideskibs østgavl: 259.

Signet. †1446*.

Skabe. Gotiske: 380*, 439, 493?, 570*, 1141*, 1238*. — 1550—1600: 570*. — 1600'rne: 370, 478, 558, 581, 647, 770, 1059?. — O. 1700: 1142. — Uvis alder: 113 (to), 1270, 1388.

Skrift, se: gravsten.

Skriftemålsbygning. †38.

Smede.

Nielsen, Hans 192 (1756).
Peder urmager, Nykøbing 64 (1698).
Rasmus smed †280 (1699).

Snedkere og billedskærere.

Abraham snedker 459 (1692).
Andreas snedker †1420 (1748), †1365 (1751), †1411 (1754), 1142, †1200 (1755), †1211, †1238 (1756), †1293 (1758), 1212 (1759).
Bang, Christoffer †226 (1758).
B A S S 892 (1651).
Baumbach, Claes 794 (1945).
Berg, Claus 814* (o. 1515).
Berg, Hans Chr. 204 (1910).
Brock, Ludvig 105 (1853), 555 (1854).
Brygger, Hans Larsen, Taaderup †1323 (1714).
Christopher snedker †279 (1762—65).

C L (C L S) 815 (1602), 1096* (1610), 879* (1613); 66*, 439*, 873*, 877, 1114.
Dreyer, Benedict, Lübeck 642* (o. 1500 og o. 1525).
Eggert, Anders Jensen 1420 (1722), 1213, †1388 (1723), †227 (1724).
Falk 115 (1807).
Frederiksen, C. 867 (1924).

Frederiksen, Jochum, Nakskov †109 (1662).

Gudewerth, Hans, d. y. 491* (1635), 611* (1643), 121*? (1646), 488*.

Hansen, Chr. 1435 (1732—33).

Hansen, Johan Peter, Maribo †378, †386 (1755), 390 (1776).

Hendrichsen, Baltzer 113 (1670).

Henrik snedker, Nykøbing 1322 (1635). Hoffmann †113 (1753).

Ibsen, Søren, Bremerholm 115* (1648). Jacob drejer 116 (1654).

Jensen, H. 146 (1832), †148.

Jørgen snedker 68? (1638?).

Jørgensen, Lorents 1599.

Kisbye, Rasmus 1320* (1742), 1241 (1745?), †1410 (1745), †1239 (1748).

Kisler †148 (1795).

Knudsen, P. †279 (1840).

Krag, Frantz 230* (1627).

Krøyer, Maribo 943 (1856).

Larsen, Hans, Maribo? †378, †386 (1775).

Lind, Jens †181 (1778), †191 (1790).

Lorenz snedker †190 (1773).

Lucas snedker, Sædinge †165 (1679), †169 (1681).

Lund, Jacob 143 (1782).

Mathis snedker 148 (1720).

Mathisen, Wibert, slotssnedker i Nykøbing †686, 712, †1015 (1721).

Michel snedker †193 (1761).

Michelsen, Hans †109 (1684), 117 (1692).

Mortensen, Anders, Odense 103* (1657).

Mortensen, Michel †192 (1745).

Møller, Hans Philip †1365 (1746).

Neetz, Andreas, Goslunde †192 (1753).

Nielsen, Andreas †1141, †1213 (1749), †1419 (1757), 1451 (1764).

Nordtysk mester 376* (o. 1570).

N P 790 (1588).

Peder billedhugger †1199 (1652 eller 1653).

Peder tømmermand †1200 (1648).

Pedersen, Hans, Nykøbing †1388 (1694).

Peiter snedker, Rødby †165 (1679).

Poul snedker 195 (1661).

Rasmussen, Jens †447 (1692).

Ringnis, Jørgen. Daterede: 109* (1630), 114*, 1211*, 1236* (1631), 1226*, 1321 (1633), 1257 (1635), 607 (1636), 1176 (1637), †224 (1638), 749, 1306 (1639),

225*, 1140 (1640), 344, 1330, (1642), 745*, 1200 (1643), 1017 (1645), 1197* (1652—53). *Udat.*: 236*, 278*, 400*, 1136*, 1164, 1230* (to), 1270, (†)1330, (†)1387, 1453, 1471. — *Værksted*: 235 (1632), 400, 439. — *Manér*: 570, 1141.

Rosenkilde, Peder 226 (1747).

Rødbye, Hans 113 (1695—96).

Schneider †227 (1812).

Schrøder, Abel, d. æ., værksted, Næstved 525*? (1602), 540*?

Sæding, Jens †149 (1783).

Tams, Anders, Nykøbing †190 (1698 og 1702).

Tarp, Anders †182 (1702).

Valentinsen (Valentin), Niels †148 (1720, 1731, 1741).

Werner, Henrik (†)66? (1641), 1323 (1650), 68? (1656), †113 (1664—69 og 1666); 57*, 473*?, 946*, 1384*. — *Værksted*: 320*, 322*?, (†)512?, 860*. — *Manér*: 511*, 615* (1657); 522*, 606*, 616.

Wibert snedker 1138 (1693), †673, †1139 (1696), †1256 (1700), †1018 (1701), 1198 (1706).

Wibertsen, Hans, Nykøbing †977 (1723), †1342 (1726), 1127, †1127, †1365, †1400, 1435 (1732), 1254 (1733), 1453 (1737 og 1741).

Wille, Kbh. 943 (1856), 956 (1860).

Willer, Johan †167 (1812).

Worm, Tyge Lauritzen, kgl. billedhugger på Bremerholm †108 (1681).

VS 722* (1610).

Oversigt: s. 1590.

Sokler. *Romanske*. Af tegl: passim; af granit: 132, 373, 421, †594, 651, 690, 1072; af granit og sandsten: 407; af kridt: 259, 1310, 1448. — *Gotiske*. Af tegl: 44, 46, 175, 374, 664, 691, 910, 936, 953, 1008, (†)1172, 1189, 1218, 1246, 1285, 1369, 1381; af granit: 517, 716?. — *Eftermiddelalderlige*: 181, 343, 375, 718, 1397. — *Uvis alder*: 597, 716.

Solure. 1307 (1727?), 228 (1745), 1241 (1745?), 918 (1771). — *Uvis alder*: 1175, †1191, 1206, †1333. — *Mester*: Rasmus Kisbye 1241.

Spir. †96, 101, 137, 159, 178, 215, 374, 455, †718, 719, †985, 985, 1027, 1220*.

1330, †1370. Pyramidespir på tårne: †136, †159, 268, 394, 444, 486, †502, 664, 828, 839, 855, 871, 885, 927, 1006, †1027, 1082, 1089, 1111, 1206, 1313, 1362, †1416. — *Daterede*: †985 (1621), 178 (1649—50), †1220* (1701), 1313 (1723), †136 (1753), 215 (1766), 444 (1777), 719 (1839), 137, 268? (1852), 159 (1858), 885 (1866), 1330 (1870), 985 (1900), 1027 (1901), 101 (1906), 1220 (1911).

Sten- og billedhuggere.

Anonymous calcarius 1364* (o. 1175—1200).

Bissen, C. V., identisk med Vilhelm Bissen.

Bissen, H. W. 70 (1841), 84 (1842).

Bissen, Vilhelm 1113 (1848), 437, se dog 1478 f.

Borch, C. 918 (1857).

Bussert, Morten, elev af 932* (1544).

Evens, O. †984 (1868—70).

Fjeldskov, Niels Waldemar 146 (1867), 1427, 1429 (1874), 1428.

Freund, Hermann Ernst 84* (1832), 84.

Hans malers stenhuggerværksted, Roskilde 495*, 1270* (1550'erne).

Jensen, H. C., Nykøbing 1453 (1876).

Junge, Johannes, Lübeck 1398? (o. 1425).

Landskabsmesterens stenhuggerværksted 82 (o. 1570).

Luckow-Nielsen, Henry 1198 (1948).

Magister Majestatis, Gotland 590* (*romansk*).

Poulsen, Dirk (Didrich), Stubbekøbing †252 (1646).

Skånsk arbejde 75* (før 1620?).

Stanley, Simon Carl 108* (1758).

Stein, Th. 794.

Sundberg, Frederik Martinus 877 (1863), 989, 992 (1868), 873.

Thorvaldsen, Bertel 812 (1848), 1068 (1853?), 823, 1478 f.

Walter 1381* (o. 1150).

Wiedewelt, Johannes 1022* (1791).

Stenskulptur. *Romansk. Relieffer*: 1381* (to). *Billedkvadre*: 595*, 652*.

Tympanon: 595*. *Døroverliggere*: 651, 651*. *Menneskefigurer*: 419, 576, 1394*, 1434. *Konsolhoveder under buefriser* o. 1.,

af menneske: 432, 564, 1119, 1283*, 1405, 1457; af dyr: 564. Hoveder på kaptæler: 800, 924*. Hoveder andetsteds i murværk: 533*, 595, 652*, 906*, 1458. Kors: 408, 690, 907*. Lillier: 516*, 564, 690, 1131*. Nøgler: 516*, 564. Sværd: 516*. Geometriske motiver: 516*, 534, 564*, 652, 661, 906, 907*, †907, 1004, 1131*. — *På fonte*. Engel: 1096. Kriger: 1096. Menneskehoveder: 540, 748*, 814, 824, 1096. Løver: 823, 1049. Kors: 336*, 748*, 823*, 976, 1039, 1049, 1096. Lillier: 336*, 748*, 823, 1039, 1049, 1096. Plante-motiver: 336*, 685*, 748*. Arkader: 491, 656*, 685*, 823*, 976, 1030, 1039, 1049, 1077*, 1096, 1341*.

Gotisk. Relief: 41*. *Konsolhoveder* under hvælvingsribber, gjordbuer, buefriser o. l., af menneske: 332*, 454, 1007; af okse: 1173*. Hoveder andetsteds i murværk: 1219, 1434. — *Oversigt*: s. 1562.

Stole, løse. 1600—1650: 647*. — 1700'rne: 68, 113, 816.

Stoleværk (se også: degnestole, her-skabsstole, præstestole samt løse stole). *Sengotisk*: 1237*. — 1550—1600: (†)877* (1567), (†)1078 (1576), 1260 (1589); *udat.*: 370, 439, (†)697, (†)749*, 1258, (†)1411. — 1600'rne: 1258 (1634), 1096 (1635), 1322 (1635?), 507 (1646), 697* (1649), 68 (1656); *udat.*: 370, 439, 477, 493?, 590, 759?, 770, 892, 1141, 1212, 1237*, 1290*, 1322, 1387*, 1410. — 1700'rne: 167, 712?. — 1800'rne: 507 (1841), 877 (1845); *udat.*: 312, 324, 348, 478, 541, 570, 749, 930. — *Uvis alder*: 462, (†)1200. — *Med malerier*. 1600—1650: 1259, 1290*.

Mestre, se: snedkere og billedskærere. — *Oversigt*: s. 1590.

Stuklofter. 473 (1700'rne), 486 (før 1810), 473 (1800'rne).

Sygekalke og -diske. *Af sølv*. 1575—1600: 164 (1580), 1077 (1593). — 1600'rne: 459 (1616), 506 (1620), 539*, 1066* (1646), 976 (1658), 539 (1674), 556 (1691), 301, 1228 (1699); 1320. — 1700—1750: 1165, 1440 (1717), 361 (1723), 311 (1732), 106 (1737), 626 (1739?), 814 (1739), 604

(1746); 976, 1048, 1288, 1320?, 1341*. — 1750—1800: 187 (1750), 1114 (1751), 144, 913 (1752), 62 (1757), 1014 (1758), 1138 (1760), 725, 1469 (1765), 1440 (1767), 164 (1770), 346 (1771), 695 (1773), 862 (1776), 276 (1779), 1095 (1785), 62 (1795); 61, 62, 106, 423, 1067, 1084, 1085. — 1800—1850: 957 (1809), 990 (1813), 930 (1818), 901 (1842?), 1386 (1848); 1210. — *Uvis alder*: 1178. — *Af tin*: 1331 (1709). — *Mester*: Ole Johansen Holm, Nykøbing.

Mestre, se: guldsmede.

Søjler. *Romanske og unggotiske*. Helsøjler, af tegl: 805, 1074*; af kridt: 1460*; af gotlandsk kalksten: 1380*. — Trekvartsøjler, af tegl: 133, 262, 472, 484*, 517, 548, 574, 585, 660, 662, 755, 1044, 1073, 1203, †1360, 1457. — Halvsøjler, af tegl: 261, 295, †329, †330, 341*, 418*, 431, 432*, †433?, 482, 499*, 500, 517, †547, 548, 564, 576, 585, 679, 743, 763, 764?, 798, 799, 800, 805, †836?, 849, 924, 925, 1026, 1062, 1063, 1088, 1102, 1103, 1110, 1120, 1122*, 1160, 1246, 1264, 1299, 1337, 1448?, 1457, 1460; af kridt: 260*. — Dværgsøjler under hvælv: 262. — *Gotiske*. Trekvartsøjler, af tegl: 1369. Dværgsøjler under hvælv: 1190. — *Renaissance*: †251 (1588—94).

Tårnbuer. *Romanske*. Todelt rundbuede: †394, 804. — *Gotiske*. Spidsbuede: 178, 374, 455, 486, 502, 518, 535, 786, 828, 839, 854, 898, 1134, 1266, 1285, 1338; rundbuede: 550, 885, 1162, 1174, 1205; andre: 96, 692, (†)1111. — *Uvis alder*: 1027, 1381.

Tårne. *Romanske*. Vesttårne: 394, 576, †596, 774 (planlagt), 802, 1005, 1089. — *Gotiske*. Vesttårne: †52, 95, 136, 158, 178, †246, 264, 374, 455*, 485, 501, 518*, 535, 550, †598*, 664, 692, 785, 828, 838, 854, 870, 885, 898, 910, 953, 969, 984, 1027, 1036, 1045, 1055 (ufuldendt), 1082, 1111, 1134, 1162, 1174, 1190, 1205, 1220, 1246, 1266, 1285, 1300, 1313, 1329, 1338, 1361, 1369 (ufuldendt), 1381, 1396, 1416, 1425, 1434, 1450, 1462. Foran skibets syddør: 443, (†)472. På nordsiden af skibet: 214*. — *Dateret*: 518* (1505).

Eftermiddelalderlige. Vesttårne: 718 (1590'erne), 926 (1674), 598, 681 (1868), 53 (1891). Af træ: †1370. — Tårnforhøjelser: 693 (før 1607), 985 (1621), 1220 (1701), 215 (1766); *udat.*: 1006. — *Oversigt*: s. 1532, 1572.

Tagbeklædning. *Brædder.* Romanske: †396, †910, †1274*. — *Spån*. På spir o. l.: †52, †102, †159, †179, 309, 374, 435, 624, †664, †718, 787, †839, 928, 938, †985, †1027, 1028, 1064, 1082, †1090, †1111, 1122, 1220, 1330, †1371, 1407; andetsteds: †411, †680, †835, †839. — *Kobber*: 102, 159, 179, 215, 269, 457, 985. — *Bly*: †101, 140, †268, †455, †456, †533, 719, 720, †839, †872, †1046?. — *Zink*: 835. — *Bæverhaler*. På tårntage: 473, 487, 1090. — *Munke og nonner* (munketegl). På tage: †99, †137, †140, †182, 269, †357, †444, †486, †519, 640, 666, †757, †766, 806, †855, 898, 928, †938, 969, †970, †973, 1027, †1037, †1092, 1111, †1112, 1192, 1207, 1223, †1249, †1266, 1286, †1339, †1348, †1361, †1372, 1383, †1398, †1408, †1427, †1450; brunglaserede: †50. På kamtakker, støttepiller o. l.: 213, 308, 309, 318, †333, 375, 395, 409, 410, 421, 486, 623, 634, 639, †705, 707, 756, 872, 968, 1037, 1072, 1173, 1175, 1191, 1247, 1248, 1264, 1266, 1283, 1285, 1286, 1299, 1406, 1415, 1424, 1426, 1432, 1434, 1449, 1450. — *Skifer*: 140, †179, 216, 343, 457, 839, 855, 856, †985, 1163, †1370.

Tagryttere. †52*, 309, †333, 434, 473, 624, †680* (over våbenhus), 775, 821, 938, 1064, 1122, †1275, 1371, 1407.

Daterede: †52 (1641), 1064 (1693?), 938 (1732?), †52 (1739), 473 (1744), 434 (1797), 624 (mellem 1812 og 1815), 775 (1828), †333 (1831), 1371 (1854), 1407 (1855).

Tagværker. Romanske. Murlægte: 357, 473. Med rygås: 395*, †453, †836, †910, †1132, †1435. Åben tagstol: †743. — Romansk type: 161, 318, 357, 366, 396, 435, 487, 578, 776, 829, 839, 856*, 1065, 1206, 1408. Med kongestolper: 396, 856*. Med nummerering: 161, 318, 366, 435, 829, 839. — Gotisk type. Krydsbåndstype:

102, 182, †247, 296, 309, 318, 343, 357, 359, 366, 411, 435, 502, 536, 640, 693, 708, 743, 756*, 786, 806*, 829, 839, 856, †871, 898, 911, 928, 987, 1009, 1028, 1037, 1046, 1055, 1056, 1065, 1083, 1112, 1122, 1134, 1175, 1191, 1266, 1276, 1286, 1301, 1416*, 1427, 1436, 1463. Andre typer: 456, 519, 553, 578, 1010, 1151, 1248, 1372, 1426*, 1450. Pyramidespir: 856, 872, 928, 1083*, 1206. Med kongestolper: 343, 519, 536, 553, 640, 806*, 898, 911, 1010, 1175, 1248, 1266, 1286, 1301, 1372, 1426*, 1427, 1436. Med nummerering: 309, 343, 693, 708, 743, 756*, 768, 829, 839, 856, 898, 911, 1009, 1010, 1028, 1037, 1046, 1055, 1056, 1065, 1083, 1112, 1248, 1276, 1286, 1301, 1372, 1426, 1436, 1463. Med stormlægter: 911, 1276, 1286, 1463. Åben tagstol: †410, †927, †1007, †1009.

Oversigt: s. 1570.

Teglstrygermærker. 262, 308. — *Oversigt*: s. 1492.

Tekstiler, se: alterduge, alterklæder, gravudstyr og messegageler.

Timeglas. 1700'rne: 1140 (1734), 68 (1742); 1156.

Trapper. Ligeløbende i murlivet. *Gotiske*: 42, 43 (i kor), 1173 (i skibs vestgavl), 1382 (i tårn). — Andre ligeløbende trapper. *Gotisk*: 43. *Eftermiddelalderlige*: 140, 599; i trappehuse: 708, 1191, 1206.

Spindeltrapper. Romanske. I tårne: 802, 1006. — *Gotiske*. I tårne: 95, †214, 455, 472, 718, 854, 1314; i trappehuse ved tårne: 136, 264, 374, 455, 486, 502, 518, 536, 551, 664, 692, 871, 910, 954, 984, 1027, 1036, 1046, 1055, 1082, 1090 (senere tilføjet), 1111, 1134, 1162, 1248, 1266, 1300, 1330, 1362, 1370, †1416, 1426. I kor: 623, 984. I skib: 40, 176 (to), 1275. — *Eftermiddelalderlig*: 927 (i trappehus ved tårn).

Med indvendig adgang: 40, 95, †214, 374, 455 (to), 502, 623, 718, 802, 854, 910, 1006, 1314.

Daterede: 518 (1505), 599 (1636, to), 927 (1674).

Treskibede kirker. *Romanske*: 257, 1001 (med gotiske sideskibe). — *Gotiske*: 33, 91. — *Eftermiddelalderlig*: †251 (1588—94).

Trælofter. *Romanske*. Konsolbårne bjælkeholder af Gloslundetype: †295, †317, †342, †356*, †434, †453, †774, †827, †851, †870, †953, †1004, †1027, †1036, †1044, †1055, †1082, †1265, †1300. — Tøndehevælv af træ: †421?, *1161, †1204. — Uvis type: †1132. — *Oversigt*: s. 1570.

Træpokal. 1340*.

Træskulptur. 1650—1700: 104* (1657); 66.

Tympana. 374* (glat), 595*.

Urmagere (sejermagere).

Funch, A., Kbh. 195 (1854), 610 (1857), 675 (1862).

Hans sejermager, Nykøbing F. 169 (1679).

Hartman, Jacobus, Sanduhrmacher, Leipzig †190 (før 1698).

Kaalund †151 †1770.

Larsen, Bertram 1020.

Mathiesen, Peter, Kbh. 119 (1730).

Petersen, Carl, Kbh. 463.

Poul kleinsmed 70 (1650).

Smidt, Maribo 195 (1780), †281 (1791).

Sørensen, Mathis 119 (1651).

Ur- og sejerværker. 463 (1692?). — 1700'rne: 228, 338. — *Uvis alder*: 865, 1020, 1069, 1213. — *Mestre*, se: urmagere.

Våbenhuse. *Murede*. *Senromansk*: 743. — *Gotiske*: †95, †138?, †160?, 296, 318, †333, 356, 366, 375, 395, 409, 421, 434, 455*, 486, 517, 535, 552, 586, 623, 638, (†)653, (†)665, †692?, 756, 774, †785, †829, 855, 871, 885, †910?, 1009, 1036, 1105, 1122, 1134, 1150, 1162 (ud for norddøren), (†)1174, 1191, 1205?, 1221, 1248, 1266, 1286, 1300, 1314, †1328?, 1435, 1462. *I tårnrum*: 443, 472 (begge ud for syddøren). — 1600'rne: 577?, 720 (i vest), 986*, †1027. — 1800'rne: 764, 806, 829 (moderne), 954, 1064, 1075, 1339

(ud for norddøren), 1383, †1396, †1426. — *Uvis alder*. Ud for syddøren: †839, †954, †1065, †1075, †1082, †1092, †1112, †1407; ud for norddøren: †456, †598*, †654, †911, †1046, †1056, †1065?, (†)1339. — *Daterede*: 986* (1621), †1027 (1653), 720 (1692?), †1426 (1813), 1064 (1854), 954 (1860), 1383 (1865), 764, 1075 (1870), 1339 (1876), 806 (1891).

Af bindingsværk. †1112 (1608?, ud for norddøren), †692 (1619, ud for norddøren), †1371 (1706), †138 (1720, ud for norddøren), †1450 (1755), †268 (1782, syd for koret). — *Uvis alder*: †680 (med rytterspir), †708, †938?, †1362, †1396, †1417, †1426.

Vestforlængelser af skibet. *Senromansk*: 764, 836, †1073. — *Gotiske*: 264, 295, 597, 706, 1055 (tårnunderdel). — *Eftermiddelalderlige*: 342 (1625?), 821 (1700'rne?, af bindingsværk).

Vestgallerier (herskabsstole). *Romanske*: †596, 805, †1089?.

Vestkor. 33 (1408—16).

Vievandskar. 1199.

Vinduer. *Romanske og unggotiske*. Cirkelrundt: 407. — Med monolitoverligger: 407, 1149. — Med kilestensstik: 373, 374, 1274, 1434. — Med udvendig karnisprofdering: 1310. — I rundbuet spejl: 295, 660. — Med fals(e) udenom smigene: 91*, 133, 259, 869, 984. — Med rundstav mellem fals og smig: 261*, 800, 849, 1062. — Med profderede false: 91*, 175*, 261*, 1172. — Med prydskifte(r) over stikket: passim. — Med aftrappet sålbænk: 133, 354, 574, 1005, 1026, 1088*, 1172, 1283, 1299, 1405*, 1414. — Med fremspringende, afrundet sålbænk, støttet af halvsøjle: †329*, (†)341*, 418*, 430?, 432*?, 482, 499*, 500, 547*, 548, 564, 566, 585*, 763*, 1264, 1457*; uden halvsøjle: 516, 742, 773. — Med sålbænk støttet af retkantet stav: 1035. — Rundbuet med spidsbuet lysning: 1005. — Lancetformede: 175*, 1172, 1405*, 1414. — Spidsbuede: 261*, 295, 316, 454, 596, †784,

869, 870, 984, 1006, 1160, 1161, 1189, 1218, 1245, 1283. — Dobbeltvinduer: 91*, 295, 418*, 453. — Tregruppevinduer: 261*, 869, 984, 1006, 1160, 1283, 1336. — *Gotiske*. Cirkelrunde: 622, 691. — Rundbuede: 178, 263, 268, 296, 308?, 838, 910, 1045, 1132. — Fladbude i spidsbuet spejl: 214, 263, 264, 786, 967, 1027, 1036, 1082, 1111, 1162, 1300. — Fladbuet i fladbuet spejl: 1134. — Spidsbude i fladbuet spejl: 1134, 1246. — Fladrundbuet: 263*. — Med fals udenom smig: 936, 1132. — Med profilerede false: 36, 39, 95, 212, 213, 296, 622, 1007, 1091*, 1369. — Med aftrappet sålbænk: 1369. — Stavværksdelte: 36, 39, 41*, 212, 213, 214, 1091 (med stavværk af tuf). — *Eftermiddelalderlige*. Rundbuede: 599, 717, 856. — Spidsbuet: 357. — Fladbude: 719, 720, 856, 1009. — Kurvehanksbude: 137, 180, 407, 553, 1160, 1310. — Ovalt: 938. — Empirevinduer: 374, 392, 412, 486, 519, 533, 577, 586, 640, 718, 822, 829, 839.

Vinduesrammer af træ. *Romanske*: 373, 1131*, 1274.

Vinflasker. Af sølv. 1067* (1646), 539 (1676), 62 (1757), 1469 (1765?)-, 62 (o. 1775), 301 (beg. af 1800'rne). — *Mestre*, se: guldsmede.

Af tin: 1095 (o. 1700), 1268, 1331 (1709), 656*, 710 (1727), 695 (1728), 1178 (1730), 1452 (1733), 1288 (1740), 626, 1126 (1748), 901 (1764), 626 (1793), 1320 (1818). — *Mestre*, se: tinstøbere.

Votivgaver: †1227.

Værnehelgener m. v. *Kirker indviede til*: Andreas: 515, 834, 905, 949, 1118. — Anna: 256, 966, 1456. — Birgitta: 29. — Clemens: 449, 593?. — Chrysostomus: 754. — Dionysius: 762. — Helligånden: 126. — Johannes Døberen: 546, 796?. — Jørgen (Georg): 1336, 1404?. — Laurentius: 441?, 703, 715. — Maria, se: Vor Frue. — Mikael: 1001. — Nicolaus: 89, 498, 689, 796?, 826, 868, 883, 1130, 1188, 1216?. — Peder: 293, 678, 741?, 848, 1309, 1431. — Peder og Paulus: 129. — Olaf: 129, 1202. — Samson af Konstantinopel: 593. — Treenigheden: 307, 715, 782. — Vor Frue: 29, 242, 315, 417?, 468?, 659?, 741?, 1216?.

Kapeller indviede til: Gertrud: 256. — Guds Legem: 256. — Helligånden: 244. — Jost: 546. — Jørgen (Georg): 753. — Nicolaus: 206. — Olaf: 467.

Andre indviede til: Anna: 30 (to?), 90, 242, 256. — Antonius: 30. — Apostle, de tolv: 30. — Augustinus: 30. — Birgitta: 30. — Catharina: 242, 593. — Erasmus: 90, 593. — Gertrud: 90. — Gudfader: 30. — Guds Legem: 127. — Helligkors: 90, 130, 172, 242, 1413. — Helligløsen: 127. — Joachim: 30. — Johannes Døberen: 90. — Maria, se: Vor Frue. — Maria Magdalene: 30. — Matthias: 372. — Nicolaus: 242. — Olaf: 90, 130, 244, 256. — Peder: 256, 1263. — Treenigheden: 90, 242. — Vor Frue: 30, 90 (to), 127, 130 (to), 242, 256, 364, 449, 573, 659, 1413.

Ostforlængelser. Beg. af 1300'rne: 983, 1091.